

Чудновець Олександр Миколайович

Народився в с. Мала Білозерка Василівського району Запорізької області. Дослідник військової історії, голова ради громадської організації «Київське військово-історичне товариство». Автор і співавтор книг «Дніпровські річкові монітори типу «Желєзняков». Замовлення СБ-37» (2020), «Монитор «Смоленськ» («Krakow»)). Три долі» (2018) та низки монографій і статей з військової історії. Працює в яхт-клубі Київського палацу дітей та юнацтва.

Сенько Петро Іванович

Народився в с. Нові Петрівці Вишгородського району Київської області. Працював на різних посадах у морському флоті. Дослідник військової історії, краєзнавець. На сьогодні є членом ради громадської організації «Київське військово-історичне товариство». Автор низки публікацій з військової історії. Працює науковим співробітником у Національному музеї-заповіднику «Битва за Київ у 1943 році».

Бондарук Анатолій Васильович

Народився в с. Звиняче Горохівського району Волинської області. Займався підприємницькою діяльністю. Дослідник військової історії, краєзнавець. Нині є членом громадської організації «Київське військово-історичне товариство». Працює в яхт-клубі Київського палацу дітей та юнацтва.

ISBN 978-617-7906-31-4

9 786177 906314

УДК 355.48(477-651.2:470-651.1)»2022»
Ч84

Чудновець О., Сенько П., Бондарук А.
Ч84 ХРОНІКА ВІЙНИ В АЗОВСЬКІЙ І ЧОРНОМОРСЬКІЙ ОПЕРАЦІЙНИХ ЗОНАХ
ЛЮТИЙ–ГРУДЕНЬ 2022 К.: ТОВ «Видавничий дім «АДЕФ-УКРАЇНА»,
2023 – 440 с.

ISBN 978-617-7906-31-4

У цьому виданні відтворено хроніку подій, які відбувалися під час повномасштабної російської агресії, яка триває і дотепер, проти України з 24 лютого по 31 грудня 2022 року. Увага авторів зосереджена на воєнному протистоянні в Азовській і Чорноморській операційних зонах із прив'язками до сухопутних ділянок, де наразі точаться бої. Дається також загальна інформація про реагування міжнародної спільноти на агресію Росії, яку вона вчиняє проти України, та про підтримку й допомогу всього цивілізованого світу в нашій боротьбі.

Триває повномасштабна війна, і ми повинні перемогти, бо на кону стоїть само існування Держави Україна і самих українців як нації. Воля або смерть! Іншого просто не існує.

Тільки Перемога!

ISBN 978-617-7906-31-4

© Чудновець Олександр, 2023
Сенько Петро, 2023
Бондарук Анатолій, 2023
© ВД «АДЕФ-Україна», макет, 2023

ВІЙСЬКОВА АГРЕСІЯ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ.

ПОЧАТОК

Розвідка США через західні ЗМІ повідомляла про можливий початок великого наступу Росії на територію України 16 лютого 2022 року або в наступні дні. Навколо кордонів України – в РФ, Білорусі, а також в ОРДЛО та Криму – зібралося майже 200-тисячне угруповання. У спеціальному виступі 19 лютого президент США Джо Байден заявив: **«Я впевнений, що Путін ухвалив рішення про вторгнення»**. За даними розвідки США, Росія намагається скинути легітимний уряд України, розправитися з українськими лідерами й діячами та поставити проросійську адміністрацію.

Масовані обстріли з боку російсько-окупаційних військ по всій лінії розмежування на Донбасі почалися 17 лютого. За дві перші доби в штабі ООС (Операція об'єднаних сил) нарахували 60 і 66 обстрілів, 19 лютого – 136 (найбільша кількість обстрілів на фронті за один день від 2017 року), 20 лютого – 80, 21 лютого – 84, 22 лютого – 96, із них переважна більшість – із важкої артилерії. Внаслідок мінометних обстрілів за чотири дні полягли п'ять воїнів ЗСУ, кілька десятків військових та цивільних осіб отримали поранення, ще один цивільний загинув.

За висновком українського командування, такими діями Росія провокувала ЗСУ на удари у відповідь та поширювала дезінформацію про вогневу активність української сторони. При цьому ворог підступно вів артилерійський вогонь із населених пунктів ОРДЛО та розміщував свої артилерійські системи поблизу житлових будинків – **«намагався змусити підрозділи Збройних сил України відкривати вогонь у відповідь, щоб у подальшому звинуватити українських захисників в обстрілах мирних мешканців»**.

У зв'язку з цим Об'єднані сили неодноразово заявляли, що не відкривають вогонь по об'єктах цивільної інфраструктури та дотримуються норм Міжнародного гуманітарного права. Головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний наголошував, що Україна не планує наступальної операції на Донбасі. Та російська пропаганда все одно заявила, що ЗСУ атакують ОРДЛО, чинять «геноцид» тощо. Західні розвідки також неодноразово попереджали, що РФ

Генерал Валерій Залужний.
Фото АрміяInform

готує інсценовані провокації на Донбасі (операцію «під чужим прапором»), щоб мати привід почати великий наступ на територію України. Після 17 лютого такі інсценовані обстріли траплялися вже багато разів. Крім того, в ОРДЛО оголосили масову мобілізацію населення та почали евакуацію цивільного населення до Росії.

Увечері 21 лютого Володимир Путін заявив про «визнання незалежності» незаконних угруповань «ЛНР» і «ДНР» та підписав укази, в яких є пункти про «здійснення збройними силами Російської Федерації функцій з підтримки миру» на території

Донецької та Луганської областей. Одразу після заяви Путіна мешканці окупованого Донецька повідомили про проходження надзвичайно великої колони танків і бронетехніки через Донецьк у північно-західному напрямку — в бік лінії зіткнення та підконтрольної території України.

22 лютого Рада федерації РФ санкціонує застосування російських військ на території України. Путін заявив, що ОРДЛО ним було «визнано» в кордонах Донецької і Луганської областей, та оголосив свої вимоги щодо України: відмовитися від вступу до НАТО, проголосити нейтралітет і провести демілітаризацію. Також він вимагає визнання т. зв. референдуму в Криму й Севастополі, який нібито відбувся 2014 року, та відмовитися від територіальних претензій щодо Криму.

Увечері 22 лютого президент Зеленський підписав указ про призов резервістів оперативного резерву до війська. На другий день, увечері 23 лютого Верховна Рада 330 голосами затвердила указ президента про запровадження надзвичайного стану в Україні. А в цей час ватажки угруповань «ЛНР» та «ДНР» офіційно попросили президента РФ Путіна допомогти у «відбитті агресії ЗС України».

Одразу після того, як президент Російської Федерації Путін заявив про початок «спеціальної військової операції на Донбасі», (на відміну від нацистської Німеччини, без оголошення війни! — прим. автора) о 5-й годині ранку 24 лютого 2022 року в Києві та Харкові пролунали потужні вибухи. Росія вдалася до масованого ракетного удару по Україні та перейшла в наступ на суходолі з півночі (території Білорусі та РФ), півдня (з Криму) та зі сходу (ОРДЛО). Під обстріли ворожої техніки потрапили міста і села у різних кутках країни. **Почалося повномасштабне вторгнення Росії в Україну з метою повної окупації всієї території.**

План-максимум Кремля — окупація двох третин України.
Скріншот із сайту Bild

Збройні сили України вже в перший день вторгнення дають гідну відсіч загарбникам. Незабаром ці події ввійдуть в історію як остаточне визволення України від впливу російського ярма, яке охоплювало Україну понад 300 років... А зараз відстежуємо новини та підтримуємо захисників Батьківщини.

Мета цього видання — це **максимальна інформація з відкритих джерел про перебіг подій під час збройного протистояння у період з 24 лютого по 31 грудня 2022 року (понад 10 місяців жорстокої, насправді Вітчизняної війни України за свою незалежність).**

Матеріал подається у вигляді короткої щоденної хроніки день за днем. Але автори не ставили за мету видавати повну загальну інформацію на фронтах у цілому, тут читачі самі могли відслідковувати події протягом усіх 10 місяців російської агресії. В нашому виданні переважно показано події пов'язані з **морськими і приморськими театрами (в Азовській і Чорноморській операційних зонах)** з прив'язками до сухопутних ділянок, де проходять бойові дії. Дається також загальна інформація про реагування міжнародної спільноти на події, які відбуваються в Україні. Крім того, аналізуємо і російські інформаційні пабліки, ми деякі з них публікуємо, вважаючи, що вони будуть цікавими з погляду сприйняття нами, українцями, хоча це є здебільшого фейками. У час, коли в Україні йде війна, ми всі маємо бути уважними та відповідальними, не поширювати фейки і довіряти лише перевіреним джерелам.

Тільки Перемога!
Архів Obozrevatel.com

Іде повномасштабна війна з Росією, і ми повинні перемогти, бо на лезі стоїть саме існування Держави Україна і самих українців як нації. Воля або смерть! Іншого рішення просто не існує. Тільки Перемога! Слава Збройним силам! І вічна пам'ять усім загиблим за нашу Незалежність! Слава Україні! Героям Слава!

Автори висловлюють велику вдячність усім, хто і словом і ділом допомагав нам у роботі над цим виданням, а це наші однодумці і товариші: Лепнухов В. П., Латишев Р. М., Кущенко Ю. А., Капшук О. П., Селезньов В. Д., Шумський С. В., Заблоцький В. П., Гордієнко С. В., Опанасенко В. С., Швачко А. В., Бакурадзе З. В., Овчаренко А. В., Клочко А. В., Головач Е. О., Снігир Г. В., Стеценко І. В., Погореловська І. О., Санченко А. В., Панасенко В. П., Соловей М. Д., Рожков О. В., Бобчинець О. І., Булавін А. Г., Цюкало В. І., Тумко М. В., Філь О. М., Чунарьов Л. В., Колесніченко О. В., Зінченко В. В., (усі з Києва); Кіріакіді М. В. (Одеса); Вовк А. В. (Суми); Кириченко С. А., (Димер); Бедушін О. Г., Зборовський А. І. (обидва з Ірпеня).

Дякуємо віце-адміралу Гайдуку С. А. — голові ГО «Асоціація ветеранів ВМС України», контр-адміралу Жибареву М. Є. — члену ради адміралів України та чернігівському військовому історичному журналісту Жирохову М. О. за підтримку та допомогу в роботі над виданням.

Щира подяка церковній громаді **київської церкви «Скинія»** (старший пастор Рустам Фатуллаєв) за їхню велику волонтерську і духовну діяльність під час повномасштабної агресії. Вони знайшли можливість допомогти і нам.

Особлива подяка Добровольській О. М. — директору Київського Палацу дітей та юнацтва за всебічну моральну і матеріальну підтримку нашого проєкту, щоб це видання вийшло друком.

Всі ми знаємо, що благодійність завжди була властива українському народу. Особливо сьогодні, коли в країні йде повномасштабна війна, — об'єднання зусиль, здійснення добрих, корисних справ є вкрай важливим та цінним для нашого суспільства! Щиро дякуємо **Благодійному фонду «СТІЛІАН-К»** за підтримку та сприяння у виданні цієї книги. Висловлюємо слова щирої вдячності голові Фонду Лисенко Ользі Василівні. Доброта, взаєморозуміння та взаємопідтримка допомагають боротися з будь-якими викликами! Разом ми — сильні! Разом — до Перемоги!

В книжці використані фотоматеріали з особистих архівів авторів, а також з відкритих джерел інтернет-ресурсів і друкованих видань.

Видання продовжує започатковані громадською організацією **«Київське військово-історичне товариство»** серії «Героям, які захищають Україну» та «Ними пишається Україна».

Заздалегідь перепрошуємо за можливі неточності та помилки. Чекаємо від читачів пропозицій, побажань і рецензій.

З повагою автори.

Наші контакти: **Україна, м. Київ, тел.: 095-457-89-84**
E-mail: pm82@ukr.net

ЛЮТИЙ 2022 РОКУ

24 ЛЮТОГО

БЛИЗЬКО 5-Ї ГОДИНИ РАНКУ. Звуки потужних вибухів почули мешканці Києва. Щонайменше п'ять таких вибухів пролунало на лівому березі, про вибухи повідомляють і мешканці інших районів міста (Нивки, Виноградар тощо). Також вибухи чули у Броварах, Борисполі й Ірпені. Водночас повідомляють про звуки вибухів у Харкові (зокрема в районі Салтівка), Одесі, Миколаєві, Маріуполі. Повідомляють про вибухи в Бердянську, а також про мінімум чотири вибухи у Краматорську. Також чути звуки літаків і систематичні постріли.

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба: **«Путін розпочав повномасштабну війну проти України. Тривають удари по мирних українських містах. Це загарбницька війна. Україна буде захищатися та переможе. Світ може і має зупинити Путіна. Час діяти — просто зараз».**

Державний кордон України був атакований російськими військами з території РФ і Білорусі, — офіційне повідомлення ДПСУ. **«Близько 5.00 Державний кордон України на ділянці з Російською Федерацією та Республікою Білорусь піддався атаці з боку російських військ, що підтримуються Білоруссю. Атаки на прикордонні підрозділи, прикордонні наряди та пункти пропуску відбуваються із застосуванням артилерії, важкої техніки та стрілецької зброї. Це відбувається в межах Луганської, Сумської, Харківської, Чернігівської та Житомирської областей. Крім того, атака відбувається з тимчасово окупова-**

22 ЧЕРВНЯ VS 24 ЛЮТОГО

Історія повторюється тільки зараз у ролі окупантів — російські солдати.
Фото з відкритих джерел

ної території АР Крим. Також фіксується робота диверсійно-розвідувальних груп противника. В залежності від ситуацій на ділянках кордону прикордонники разом зі Збройними силами України та Національною гвардією України ведуть вогонь по ворогу».

05:50. У ГШ заявили, що інформація щодо десантування російських військ в Одесі не відповідає дійсності. Одеська активістка Ярослава Вітко («Одеса україномовна») спростовує висадку російського десанту на Фонтанці. В Одесі відбулася серія вибухів на державних об'єктах з метою деморалізації ЗС України, правоохоронних органів і населення України.

ВАЖЛИВО: **«Всі частини ЗС України підняті за тривоною та виступають на оборону об'єктів регіону. В місті працюють посилені підрозділи поліції. Прохання до всіх: не сіяти паніку, читаючи новини, особливо з російських медіа. Армія захистить народ України!».**

06:40. Президент США Джо Байден заявив, що зустрінеться із послами G7, а потім «поговорить з американським народом», щоб оголосити про подальші наслідки, які накладуть на Росію через напад на Україну (заява на сайті Білого дому). **«Молитви всього світу цієї ночі з народом України, який страждає від неспровокованого та невинного нападу російських збройних сил. Президент РФ Путін обрав навмисну війну, яка принесе катастрофічні людські жертви та страждання. Тільки Росія несе відповідальність за смерть і руйнування, які спричинить цей напад, і Сполучені Штати, їхні союзники та партнери відреагують єдиним і рішучим чином. Світ притягне Росію до відповіді»,** — сказав президент США. Він пообіцяв координувати свої дії з союзниками по НАТО, **«щоб забезпечити рішучу, спільну відповідь, яка протистоїть будь-якій агресії проти Альянсу».**

06:46. Україна ввела воєнний стан на всій території держави.

09:30. Очіма очевидця. У напрямку Києва на Гостомель з Білорусі на малій висоті летить велика група російських вертольотів. Це не менше 35 одиниць K-52, Mi-24П, Mi-28, Mi-35М, а також Mi-8 з десантом на борту. Над акваторією Київського моря, на траверзі Межигір'я, бійці підрозділу Національної гвардії України, який забезпечував охорону Київської ГЕС вразили два ворожі гелікоптери Mi-35М та Mi-24П за допомогою ПЗРК Stinger. Обидва літальні апарати впали в море. В подальшому ці москальські гелікоптери, були знай-

Президент США Джо Байден.
Фото з відкритих джерел

дені спецпризначенцями-водолазами Нацгвардії спільно з представниками ДСНС України та підняті з дна Київського моря 4 травня — Mi-24П і лише 3 червня з двома тілами всередині — Mi-35М.

Довідка. Mi-35М — російський транспортно-бойовий гелікоптер розробки ОКБ Міля. Призначений для знищення бронетанкової техніки, вогневої підтримки підрозділів сухопутних військ, десанту та евакуації поранених, а також перевезення вантажів.

Mi-24 — радянський (російський) ударний вертоліт, гримуча суміш штурмовика та бойової машини піхоти. Цей важко озброєний, захищений бронею і неймовірно живучий вертоліт був учасником багатьох конфліктів і чудово зарекомендував себе в них. Вертоліт Mi-24 (в армії його прозвали «крокодилом») — це справжній символ афганської війни.

Київське море...
24 лютого та 4 травня 2022 року. Фото НГУ

10:40. Дві «нерозпізані цілі» погрожують українським прикордонникам на острові Зміїному в Чорному морі. Військові зайняли оборону, повідомила прес-служба ДПСУ. **«Окупанти з погрозами вимагають від військовослужбовців Ізмаїльського прикордонного загону здатися. Агресор використав міжнародний канал зв'язку з безпеки судноплавства»,** — йдеться в повідомленні.

16:30. Острів Зміїний атакували з російських кораблів, — повідомила прес-служба ДПСУ. Окупанти вели вогонь по острову зі ствольної корабельної зброї. Прикордонники та ЗСУ тримають оборону на острові. Наразі в районі острова знаходяться два кораблі ЧФ РФ — ракетний крейсер «Москва» та корвет «Васілій Биков».

ПІСЛЯ 19-Ї ГОДИНИ. Після невдалої висадки та також невдалого ракетного удару по острову Зміїний крейсер «Москва» обстріляв захисників острова. Зміїний відмовився приймати ультиматум росіян про капітуляцію. Наразі на острові немає жодної вцілілої будівлі, але захисники продовжують тримати оборону.

19:23. Військові РФ захопили Чорнобильську станцію. Персонал станції перебуває у заручниках. Це загрожує безпеці України та Європи.

Довідка. Чорнобильська атомна електростанція (ЧАЕС) — зупинена атомна електростанція в Україні, біля міста Прип'яті в Київській області, що діяла протягом 1977–2000 років. Будівництво станції розпочали 1970 р., запуск першого блоку — 1977-го. АЕС розташована на відстані 2 км від міста Прип'яті, збудованого передусім для її працівників. Назва станції пов'язана з містом Чорнобилем, тодішнім районним центром цієї місцевості. Станом на початок 1986 р. ЧАЕС була найпотужнішою атомною електростанцією європейської частини СРСР. Тип реакторів РБМК-1000. Генеруюча потужність 3800 МВт (до 1986). 26 квітня 1986 року при проведенні проектних випробувань сталася аварія, що повністю зруйнувала четвертий реактор станції та спричинила значне забруднення навколишньої території радіоактивними речовинами. Внаслідок цієї катастрофи повністю евакуювали населення Прип'яті, Чорнобиля та всіх інших населених пунктів у радіусі 30 км навколо станції, а сама аварія стала однією з найбільших техногенних катастроф в історії людства. Майже всі працівники померли через опромінення. Чорнобильська АЕС розташована на відстані 18 км на північний захід від міста Чорнобиля, за 16 км на південь від кордону з Білоруссю та близько 110 км на північ від Києва.

Ракетний крейсер «Москва» біля Зміїного.
Архів порталу Varta1

Чорнобильська АЕС.
Архів ZAXID.NET

19:38. Головнокомандувач Збройних сил України генерал-лейтенант Валерій Залужний звернувся до громадян України та світової спільноти. Повідомлення (допис — прим. автора) він опублікував у фейсбуці — **«Шановні генерали,**

офіцери, сержанти і солдати! Дорогі бойові друзі! Дякую кожному з вас, хто сьогодні в строю боронить нашу землю від російського окупанта. Спасибі вашим рідним за те, що чекають. Дякую Українському Народу за довіру, допомогу, молитви. Молимося за душі загиблих побратимів і швидке одужання поранених. Боремося далі! Весь сектор безпеки й оборони дає гідну відсіч. Буде тяжко, але ми встоїмо. Бліцкригу у росіян не вийшло. Вмиються власною кров'ю! За нами правда. З нами Бог. І Перемога буде за нами!», — запевнив Головнокомандувач ЗСУ. Також Залужний звернувся англійською до світу: «*Thanks to all our foreign partners. But now it is time to act, not to discuss*».

19:40. Росія захопила острів Зміїний, знищивши всю інфраструктуру острова.

Острів Зміїний.
Архів Крим.Реалі

Про це ввечері повідомила прес-служба ДПСУ. «Після обстрілу Зміїного з корабельних озброєнь та бойової авіації окупантів була зруйнована інфраструктура на острові. Крім того, зв'язок із прикордонниками, які знаходяться на острові, з військами ЗСУ втрачено. За наявною інформацією, Острів Зміїний захоплений», — ідеться в повідомленні.

У ДПСУ нагадали, що ворог сьогодні неодноразово марно намагався залякати українських захисників на острові з вимогами здатися. Воїни-прикордонники та

морські піхотинці не пристали на ультиматум, вимоги здатися і мужньо тримали оборону. **Загалом на Зміїному перебувало 80 оборонців: близько 30 прикордонників, трохи більше 40 морпів 35-ї бригади, кілька бійців Сухопутних військ та Військово-повітряних сил. Крім них, у формально створеному на острові селі Біле перебувало кілька цивільних людей: начальник маяка, його помічник, кілька комунальників тощо.**

Довідка. Острів Зміїний (рум. *Insula Șerpilor*, тур. *Yılan Adası*) — острів у Чорному морі, що належить Україні та визначає її територіальні води. Житлові споруди на острові утворюють селище Біле Ізмаїльського району Одеської області. Розмежування виняткових (морських) економічних зон та континентального шельфу України та Румунії навколо острова визначено рішенням Міжнародного Суду в Гаазі 3 лютого 2009 р. Відстань від острова до Одеси становить 120 км. Територіально належить до Вилківської міської громади Ізмаїльського району Одеської області. Під час повномасштабного вторгнення Росії до України 2022 р., 24 лютого острів було тимчасово окуповано, а 30 червня того ж року деокуповано. Острів Зміїний розташований у північно-західній частині Чорного моря, приблизно за 37,5 км від узбережжя на схід від дельти Дунаю. Географіч-

ні координати острова — 45°15'18 північної широти, 30°12'15 східної довготи. Острів має хрестоподібну форму, завдовжки по крайніх точках 662 і завширшки 560 м, площа 17 га, з крутосхилами берегів 20,5 га, довжина берегової лінії — 3,34 км.

20:00. «Міністерство закордонних справ України заявляє, що Україна з 24 лютого закрила морський район у північно-західній частині Чорного моря для відсічі збройній агресії Російської Федерації з морського напрямку», — зазначило МЗС. Метою закриття району є забезпечення всіх цивільних суден від загроз, створених злочинною діяльністю держави-агресора та створення умов для діяльності Військово-морських сил України з реагування на незаконне перебування в територіальних водах України кораблів військово-морського флоту РФ, які завдають ракетних ударів по суверенній території України, у тому числі по цивільних об'єктах, що призводить до руйнувань та жертв серед цивільного населення. «Україна вважає злочинним використання її морського простору для нанесення ударів по суходолу в рамках наступальної операції РФ на території України. Чорне море повинно знову стати простором миру, безпеки та розвитку», — підкреслило МЗС. Міністерство також зауважило, що у своїй діяльності ВМС України розраховують на підтримку держав-партнерів. Як повідомляло Укрінформ, 24 лютого президент РФ Володимир Путін без оголошення війни Україні розпочав масштабне вторгнення. По низці українських міст були завдані ракетні удари, атаковані військові об'єкти Збройних сил України. В Україні запроваджено воєнний стан. Президент Володимир Зеленський оголосив загальну мобілізацію.

25 ЛЮТОГО

10:52. Морський піхотинець матрос Віталій Скакун ціною власного життя зупинив танкову колону росіян — підірвав Генічеський автомобільний міст. Про це повідомили у Генеральному штабі Збройних сил України. Географічно це один з найскладніших фронтів — район Кримського перешийку. 24 лютого, для того, щоб зупинити просування танкової колони окупантів, було прийнято рішення про підлив Генічеського автомобільного мосту. Інженер-сапер окремого батальйону 35-ї окремої бригади морської піхоти імені контр-адмірала Михайла Остроградського, матрос Віталій Скакун добровольцем зголосився виконати завдання. Міст було заміновано, але відійти звіти він не встиг. За словами побратимів, Віталій ще встиг вийти на зв'язок та повідомити, що справу зроблено. Одрозу ж пролунав вибух. 26 лютого 2022 року Президент України Володимир Зеленський підписав Указ про присвоєння звання Героя України матросу Віталію Скакуну (посмертно).

ВЕРЗЕНЬ 2022 року

1 БЕРЕЗНЯ

01:16. Генеральний штаб ЗСУ: В акваторії Чорного моря, в зв'язку з несприятливими погодними умовами, проведення морської десантної операції у найближчу добу є малоймовірним. На всіх напрямках підрозділи ЗСУ за підтримки артилерії та **БПЛА Bayraktar TB2** (у перекладі з турецької мови «Байрактар» — це прапорonoсець, прим. автора) утримують визначені рубежі.

БПЛА Bayraktar TB2 «Байрактар».
Архів Defence Express

Довідка. Bayraktar TB2 — це ударний оперативно-тактичний безпілотний літальний апарат (БПЛА), який розробляється Туреччиною. Швидкість до 200 км/год, може підніматися на висоту понад 8 км. «Байрактар» скидає авіабомби та керовані протитанкові ракети. Дрон може протягом доби перебувати в польоті. Свою назву безпілотник отримав на честь засновника компанії Baykar

(яка займається виготовленням розвідувально-ударних дронів) Оздеміра Байрактара. Україна підписала угоду про купівлю Bayraktar TB2 на початку 2019 р. А вже навесні 2021 р. БПЛА здійснили свої перші польоти над східними територіями нашої країни. Вперше в бойових діях дрон «Байрактар» використали під час обстрілу окупантами села Гранітне, що на Донеччині. Тоді росіянам не вдалося навіть засікти безпілотник, щоб його знищити. **Технічні характеристики:** Довжина 6,5 м. Вантажність 55 кг. Максимальна злітна маса 650 кг. Розмах крила 12 м. Максимальна швидкість 222 км/год. Крейсерська швидкість 130 км/год. Радіус дії залежить від версії (перша версія 150 км, оновлена версія 300 км). Автономність — 24 год. Стеля 8200 м.

Окупанти заходять у Херсон.
Фото Stringer Reuters

11:35. У місто Херсон зайшли рашистські окупанти. Вороги почали обстрілювати житлові будинки та цілитись у цивільних людей.

19:10. Укрпошта розпочала національний відбір ілюстрацій на тему «**Русский военный корабль, иди нах*й**».

22:52. У Херсонській обласній державній адміністрації повідомили, що містом уже пересуваються російські солдати та військова техніка. Знову чути постріли та вибухи гранат, активізувалися колаборанти.

2 БЕРЕЗНЯ

00:45. Головнокомандувач ЗСУ генерал Валерій Залужний: **«Збройні сили України дали таку відсіч агресору, що для продовження наступу він змушений проводити мобілізацію для формування резерву. Ворог втратив тактичну ініціативу та знизив темпи просування. У російських окупантів є два варіанти: бути знищеними або здатися».**

02:20. У Херсоні перед будівлею обласної держадміністрації стоїть військова техніка РФ, залізничний вокзал та морський порт перебувають під контролем росіян.

03:47. «**Русский военный корабль, иди нах*й**», — саме такою буде перша марка, випущена Укрпоштою після війни. Поштова марка буде міжнародною.

04:52. У Херсоні залізничний вокзал та річковий порт — під контролем російських військ, підтвердив очільник міста Колихаєв, однак заявив, що міська влада продовжує працювати, аби забезпечувати життєдіяльність.

06:00. Генштаб ЗСУ: В Чорноморській операційній зоні ворог здійснює розгортання корабельної групи та продовжує підготовку до проведення морської десантної операції.

10:02. У Миколаєві екстрено вводять комендантську годину через висадку ворожого десанту в місті.

10:18. Кораблі РФ вимагають від цивільного судна Helt увійти до акваторії Чорного моря, щоб прикритись ним, як живим щитом. Є у них передчуття, що акваторія перед Одесою замінована. Інакше вони загрожують відкрити вогонь.

10:31. Російські війська у Криму відмовляються брати участь у вторгненні в Україну. Центр оборонних стратегій із посиланням на свої джерела у морській піхоті в Криму заявив, що військовослужбовці 810-ї окремої бригади морської піхоти Росії перебувають у «деморалізованому стані».

10:51. Ворог завдав удару по Одесі. За попередніми даними, вибух був поблизу летовища.

11:05. Туреччина не пропустила 27–28 лютого три російські військові кораблі, що базуються за межами Чорного моря, — стверджує очільник МЗС Республіки.

Ця поштова марка буде міжнародною міста.
Автор Борис Грох

12:02. Повідомлення Генерального штабу ЗСУ: Військово-Морські Сили Збройних сил України закрили судноплавство у північно-західному районі Чорного моря. Міністерство інфраструктури України попередило, що країна готує документи про заборону для російських суден на вхід до територіальних вод та портів країни, а також про заборону для українських суден на вхід до портів Росії. Раніше рішення ввести заборону на захід російських судів у свої порти у зв'язку із ситуацією в Україні ухвалили Великобританія та Канада.

12:18. Біля Одеси помітили військовий корабель російських окупантів.

13:06. Російські війська продовжують підготовку до проведення морської десантної операції на Чорноморському узбережжі України (поблизу Затоки, Одеси), повідомили у Генштабі ЗСУ. Військові зафіксували розгортання корабельних груп флоту у відкритому морі.

14:00. Російський сторожовий корабель, який намагався навести вранці паніку на всю Одесу, пішов нах*й. Але згодом ці данні не мали офіційного підтвердження, можливо, це був один з десантно-штурмових катерів ворога... Після Перемоги довідаємося!

14:12. Маріуполь понад 14 годин перебуває під обстрілом. За цей час поранено 42 особи. Інформацію опублікувала міськрада.

14:18. Російський десант у Миколаєві розгромили, є полонені.

14:55. У Миколаївській області біля Вознесенська розпочався повномасштабний бій. Є поранені. Про це повідомила тероборона Южнукраїнська.

17:25. Російські військові завдали декілька ракетних ударів по теплоходу Banglar Samridhi у порту «Ольвія» (Миколаїв), який перебуває під прапором Бангладеш. Про це повідомила пресслужба Адміністрації морських портів України (АМПУ). За даними АМПУ, судно стояло на рейді у порту, на якірній стоянці № 363.

Теплохід «Banglar Samridhi».

Архів KBIT

Одна з ракет потрапила в надбудову, на судні сталася пожежа. Для порятунку екіпажу було направлено 2 буксири. У відомстві зазначається, що судно зайшло 23 лютого і стояло в очікуванні завантаження, без можливості виходу через навігаційні попередження (ПРИПИ) військового флоту держави Московії.

22:23. Міністерство інфраструктури повідомляє, що серед екіпажу судна Banglar Samridhi є загиблий. На момент ураження він знаходився на містку, наразі його особу не ідентифіковано.

23:23. Німецька влада конфіскувала 156-метрову яхту Алішера Усманова, який потрапив під санкції, вартістю близько 600 млн доларів, — джерела Forbes.

3 БЕРЕЗНЯ

06:00. Національна поліція: В Чорноморській операційній зоні корабельні групи Чорноморського флоту продовжують вести вогонь по цивільних кораблях та захоплювати в полон моряків.

07:35. Генеральний штаб повідомив, що у напрямку Одеси згруповуються чотири ворожі десантні кораблі, які прикривають три ракетні катери.

09:15. МАРИУПОЛЬ. Ворог перейшов до тактики, що межує з геноцидом: станом на 22:00 учора прямим ударом снарядів було знищено водоканал та відключено електросистему Маріуполя.

11:58. До Одеси підходить російський десант — чотири великі десантні кораблі та кораблі підтримки уже за 14 миль від Санжійки. Про це повідомляють джерела УП в Одеському порту.

14:47. Мер Білгород-Дністровського Віталій Граждан повідомив, що вдалося відбити атаку на військову інфраструктуру, а також збити ворожий літак, пілот якого встиг катапультиватися.

15:21. Українські ППО збили російський літак, який намагався обстріляти електропідстанцію в селі біля Затоки Білгород-Дністровського району Одеської області.

15:42. Російські агресори здійснили ракетний обстріл у курортному селищі Затока Одеської області. Загиблих та травмованих немає.

16:49. Російські військові кораблі потопили біля Одеси мирне торгове судно «Helt», воно розкололося навпіл та пішло на дно. Судно належить естонській компанії та ходило під прапором Панами. Всім шести членам екіпажу вдалося врятуватися. Одеська обласна прокуратура розпочала кримінальне провадження за фактом обстрілу збройними силами Російської Федерації суховантажного цивільного судна «Helt». Дії військовиків країни-агресора кваліфікуються як порушення законів та звичаїв війни. Встановлено, що 3 березня близько 10 години внаслідок обстрілів (двома ракетами нижче ватерлінії) представниками підрозділів збройних сил Російської Федерації в акваторії Чорного моря, пошкоджено торгове цивільне судно «Helt» під прапором Панами, яке знаходилося на рейді в Чорному морі на відстані 12 морських миль від Одеси, на борту якого перебувало 6 цивільних осіб. Через завдані пошкодження зв'язок із судном був втрачений, і судно потонуло. В результаті рятувальної операції екіпаж судна «Helt» у кількості шістьох осіб урятовано

та госпіталізовано до лікарні з діагнозом: отруєння чадним газом та переохолодження.

Суховантажне судно «Helt».
Фото з відкритих джерел

Довідка. Суховантажне цивільне судно *Helt* належить Естонській компанії *Vista Shipping AS*, здійснює мореплавство під Панамським прапором та займається вантажними перевезеннями морськими шляхами. Універсальне вантажне судно, побудовано в 1986 р. Валова місткість 1473 т, дедвейт 2086 т. Розмірення: 79,4 x 11,2 x 4,0 м. ГЕУ 2400 к. с. Швидкість 7,7/6,9 вуз. Членами екіпажу судна є четверо громадян України та двоє громадян РФ. При цьому, судно *Helt* стояло без вантажу, зброю та військову техніку не перевозило і не зберігало.

18:16. «Київ не піде в перемовинах із Росією на поступки щодо територіальної цілісності», — заявив очільник МЗС України.

19:15. Генштаб ЗСУ: На Приморському напрямку підрозділи ЗСУ ведуть оборонну операцію в операційній зоні та здійснюють прикриття частини морського узбережжя.

21:31. На Донеччині окупанти продовжують обстрілювати мирних громадян, також вони хочуть влаштувати блокаду Маріуполю, як нацисти Ленінграду — голова Донецької облдержадміністрації.

21:57. Фрегат «Гетьман Сагайдачний» (F130) затопили (притопили). Флагман ВМСУ перебував на ремонті на судноремонтному заводі «Нібулон» у порту Миколаєва і був притоплений (покладений на ґрунт) екіпажем, щоб уникнути ризику потрапляння в руки російської армії. За планами, після звільнення територій від російських військових, відсіки корабля мають просушити, а ремонтні роботи будуть продовжені. «Це сталося ще у перший день війни, 24 лютого. Корабель був небоєздатним, з демонтованою зброєю та стояв у порту на ремонті. Після перемоги буде піднятий», — про це повідомляє Мілітарний. Згодом цю інформацію підтвердив міністр оборони України Олексій Резніков. **«Командир флагману ВМСУ виконав наказ затопити корабель, щоб фрегат «Гетьман Сагайдачний», який перебував на ремонті, не дістався ворогу. Важко уявити більш складне рішення для мужнього воїна та всієї команди. Але ми збудуємо новий флот. Сучасний, потужний.** Головне зараз — вистояти», — повідомив Олексій Резніков.

Довідка. «Гетьман Сагайдачний» — фрегат проекту 11351, багатоцільовий корабель Військово-Морських Сил України, флагман ВМС, борт. № F130. 5 жовтня 1990 р. закладений на елінгу (критий сухий док для побудови кораблів) ССЗ

Затоплений фрегат «Гетьман Сагайдачний».
ZAXID.NET

«Залів» в Керчі (зав. № 208) і 9 липня 1991 р. зарахований до списків кораблів МЧ ПВ КДБ під назвою «Лаціс», спущений на воду 29 березня 1992 р., а в квітні 1992 р. перейшов у власність ВМС України.

До 1998 р. був СКРом, а потім перекласифікований у фрегат і перейменований у «Гетьман Сагайдачний», отримав борт. № 201, вступив до ладу 2 квітня 1993 року. 4 липня 1993 р. командир корабля капітан 3-го рангу В.С. Катушенко підняв військово-морський прапор України. З 1994 р. борт. № 130. Флагман ВМСУ. З початку бойової служби став одним із самих «ходових» кораблів ВМС. За роки служби брав неодноразову участь у навчаннях і операціях, що проводили Україна та інші країни. 2014 р. проходив ремонт на верфі «Україна», 2017-го — на Чорноморському судноремонтному заводі. 2021 року було заплановано провести капітальний ремонт із глибокою модернізацією, після якої корабель прослужив би ще як мінімум до 2031 р. **Тактико-технічні характеристики:** Водотоннажність 3274/3642 т. Розмірення: 122,98 x 14,2 x 4,7/7,3 м. Швидкість 31,04 вуз. Дальність плавання 900 миль при 30 вуз./3500 миль при 14 вуз. Озброєння: 1 x 1–100 мм АУ АК-100, 2 x 4–533 мм ТА ЧТА-53-1135 (торпеди типу СЕТ65 або 53–65К), 2 x 12–213 мм РБУ-6000, 22 морські міни або глибинні бомби, 1 x 2 ПУ ЗРК «Оса-МА2» ЗИФ-122, 2 x 6–30 мм АУ АК-630М. Авіаційна група: 1 гелікоптер Ка-27ПС. Автономність 30 діб. Екіпаж 198 осіб.

КВІТЕНЬ 2022 РОКУ

1 КВІТНЯ

16:15. Головне із денного брифінгу радника ОПУ Олексія Арестовича: **«Маріуполь тримається...».**

17:00. Із ракетного комплексу «Іскандер» із тимчасово окупованого Криму війська РФ випустили три балістичні ракети по населеному пункту в Одеському районі, є травмовані.

ОТРК «Іскандер-М».
Архів MIL.IN.UA

Довідка. «Іскандер» (індекс комплексу – 9K720, за класифікацією НАТО – SS-26 Stone) – балістичний оперативно-тактичний ракетний комплекс класу «земля-земля» (ОТРК): «Іскандер», «Іскандер-Е», «Іскандер-К», «Іскандер-М». Комплекс розроблений на Коломенському КБ Машинобудування. Максимальна дальність ураження цілі ОТРК «Іскандер-М» – не менше 500 км (оголошена публічно) і може сягати 700 км. Існує модифікація для пуску КР9М72 з максимальною дальністю до 2500 км. На озброєнні армії РФ стоїть «Іскандер-М» – комплекс із двома квазібалістичними ракетами 9М723. Ракетний комплекс «Іскандер» призначений для ура-

ження малорозмірних і площинних цілей у глибині оперативної території військ противника. Можуть бути носіями тактичної ядерної зброї. Найбільш ймовірні цілі: засоби вогневого ураження (ракетні комплекси, реактивні системи залпового вогню, далекобійна артилерія); засоби протиракетної та протиповітряної оборони; літаки та гвинтокрили на аеродромах; командні пункти та вузли зв'язку; найважливіші об'єкти цивільної інфраструктури. Технічні параметри: маса ракети 3,8 т, бойової частини 480 кг, довжина 7,2 м, діаметр 920 мм. Максимальна висота траєкторії 50 км. Мінімальна дальність ураження 50 км.

2 КВІТНЯ

06:25. Російські війська намагались вразити об'єкти критичної інфраструктури на Одещині, однак спрацювали сили ППО, і ракети не влучили в заплановані цілі, повідомляють в оперативному командуванні «Південь».

20:40. «Ірпінь, Буча, Гостомель і вся Київська область – звільнені від загарбника». Заступниця міністра оборони Ганна Маляр повідомила, що Київщина звільнена від російських військ. Крім того, у поліції заявили, що у визволених населених пунктах Київщини комендантська година посилена – з 21:00

Пекло війни: Буча, Бородянка...
Архів порталу «Детектор медіа»

2 квітня до 06:00 5 квітня (населені пункти Броварського, Вишгородського та Бучанського районів, що перебували під російською окупацією та звільнені українськими силами оборони). **«У цей час категорично забороняється перебувати на вулицях населених пунктів і в інших громадських місцях, пересуватися транспортом та пішки»**, – повідомили у поліції.

21:00. Заступниця міністра оборони Ганна Малаєр наголошує, що це ще не кінець! Найближчим часом фахівці ще мають провести розмінування території. Поки що повертатися додому мешканцям Київщини – зарано. Нагадаємо, 25 березня керівництво російської армії заявило, що сили окупантів зосередяться на «повному звільненні Донбасу». Окупанти тоді сказали, що «не планували штурм міст, щоб не допустити руйнувань і мінімізувати втрати серед особового складу та мирного населення», хоча таку можливість «не виключають». Після цього росіяни почали поступово виводити свої сили з Київщини, а українські військові брати під свій контроль населені пункти та звільняти їх від залишків російських військ.

3 КВІТНЯ

07:00. Збройні сили РФ атакували міста Очаків та Миколаїв. Унаслідок обстрілів пошкоджено житлові будинки місцевих мешканців, транспортні засоби, об'єкти цивільної інфраструктури. На місцях ураження працюють підрозділи ДСНС.

10:20. Катерна група ВМС України, що діє в акваторії Бузького та Дніпровсько-го лиманів, висунулася в район патрулювання на схід від мису Аджигол. Триває контроль прибережної зони, причиною стала загроза висадки російських диверсійно-розвідувальних груп.

Бойові завдання військових моряків України.
Архів Vms-ukraine.info

12:00. Велика Британія наполягає на тому, щоб озброїти Україну протикорабельними ракетами для захисту від російських військових кораблів, які обстрілюють прибережні міста. Про це пише The Times. За даними видання, Британія планує поставити зокрема ракети з датчиками, які можуть бути націлені на кораблі, дислоковані біля берегів України, а також протитанкові засоби для знищення випущених артилерійських снарядів. Крім того, розглядається можливість забезпечення України безпілотниками одноразової дії Switchblades.

12:21. Керівник проекту Інституту Чорноморських стратегічних досліджень Андрій Клименко вважає, що ракетний удар по Одесі вранці 03.04.2022 року могли наносити:

- 1) ракетний крейсер «Москва» (борт. № 121).
 - 2) ракетний катер «Набережніє Чєлни» (№ 953), обидва – з району на північ від лінії між Тарханкутом та о. Зміїний.
 - 3) ракетний фрегат «Адмірал Ессен» (№ 490).
 - 4) ракетний фрегат «Адмірал Макаров» (№ 499).
 - 5) ракетний корвет «Вишній Волочок» (№ 609).
 - 6) ракетний корвет «Інгушетія» (№ 630).
- Усі – з акваторії між Севастополем і Євпаторією.

4 КВІТНЯ

06:00. У ніч на понеділок, 4 квітня, низка українських медіа та політиків заявила про ураження російського фрегата Чорноморського флоту «Адмірал Ессен» проекту 11356 протикорабельною ракетою «Нептун». Протиракетні засоби «Ессена» запеленгували загрозу тільки при підльоті, відкривши загороджувальний вогонь, але навіть з пошкодженнями наша ракета нанесла

кораблю значних ушкоджень, вивішивши його з бойової операції. Цю інформацію про ураження «Ессена» підтвердив екссекретар РНБО України Олександр Турчинов, який до 2019 року координував ракетну програму в Україні і не з чуток знає бойові можливості «Нептуна». Фіксація «удару» засобами об'єктивного контролю відсутня, як і офіційні докази. Офіційних підтверджень цих повідомлень від ВМСУ, Генштабу ЗСУ чи Міноборони станом на 05:40 немає. Але в низці інших українських джерел з'явилися твердження, що насправді «удар» по фрегаті завдали за допомогою ракетного комплексу берегової оборони РК-360МЦ «Нептун».

Пускова установка УСПУ-360 «Нептун».
Архів Ukrainian Military Pages

На озброєнні комплексу знаходиться однойменна протикорабельна ракета, створена в київському КБ «Луч» на основі радянської ПКР Х-35.

11:54. Обстріли міст Очакова та Миколаєва, 8 загиблих — розпочато розслідування.

16:50. Нічні обстріли Одещини були здійснені ракетними комплексами «Бастіон» — військова адміністрація.

20:00. У Чорноморській і Азовській операційних зонах діяльність корабельного угруповання противника в акваторії Чорного моря знижена у зв'язку зі складними погодними умовами (шторм до 4 балів). Решта ворожого корабельного складу виконує завдання у визначених районах.

5 КВІТНЯ

07:00. Російські загарбники завдавали масованих артилерійських та авіаційних ударів по місту Маріуполю. Артилерійські обстріли систематично проводить з'єднання кораблів ЧФ, які сконцентровані в Азовському морі, а це корвети «Васілій Биков» «Сергей Котов», «Павел Державін», «Касімов», «Ейськ», «Поворіно» і тральщики «Віце-адмірал Захарьїн» та «Валентін Пікуль» (радянський популярний письменник-мариніст ХХ сторіччя в труні перевертається... — прим. автора). Основним завданням цього корабельного угруповання, крім нанесення артилерійських ударів по Маріуполю, було забезпечення вивезення із портів України захоплених (украдених) вантажів.

11:44. Російські війська здійснили обстріли Миколаєва забороненими Женевською конвенцією касетними боєприпасами. Під ворожий вогонь потрапи-

ли цивільні квартали та медичні заклади, зокрема дитяча лікарня. Є загиблі та поранені, серед яких і діти.

Теплохід «Надежда».
Фото Думська Одеса

Танкер «Волгонефть-268»

14:00. ДБР ініціювало націоналізацію білоруського судна, що виконувало операції для Росії у водах України. Про це повідомляє *Мілітарний* з посиланням на Державне бюро розслідувань. Слідчі виявили білоруське судно «Надежда» та суховантажну баржу, які перебували в акваторії Ізмаїльського порту на Одещині. Повідомлено, що кораблі були задіяні у логістичних операціях РФ на річці Дунай. Також під час перевірки суден в акваторії Чорноморська виявлено судно Російської Федерації. Власники намагались захопити під час війни нафтоналивний танкер «Волгонефть-268» на Іллічівському судноремонтному заводі, змінивши прописку корабля на Замбію. Також для мінімізації обов'язкових платежів до держбюджету України вартість суден була суттєво занижена, що могло призвести до значних збитків. «Відтепер вони працюватимуть в інтересах держави, задля розбудови та економічного розвитку України», — розповідають у ДБР. Працівники ДБР передали на зберігання судна до Адміністрації морських портів України та подали відповідні матеріали до Одеської обласної військової адміністрації з ініціативою їх націоналізації.

18:24. Анонсовано п'ятий пакет санкцій ЄС проти РФ — прем'єр-міністр Деніс Шмигаль. У межах 5-го пакету передбачаються санкції про недопущення заходів російських кораблів до європейських портів, адже всі розуміють, що після нападу на Україну в них один курс.

6 КВІТНЯ

10:30. Російські окупанти продовжують активно застосовувати заборонені міжнародним гуманітарним правом боєприпаси. Не полишають спроб штурму Маріуполя. Захисники міста понад сорок діб тримають героїчну оборону, стримуючи переважаючі сили підрозділів російських загарбників.

ТРАВЕНЬ 2022 РОКУ

1 ТРАВНЯ

09:23. Українські військові вкотре вдарили по ворожих об'єктах на Зміїному та знищили 42 окупанти. Про це повідомили в оперативному командуванні «Південь». Також розбито три ворожі зенітні установки, зенітно-ракетний комплекс «Стріла-10» та машина зв'язку — серверна з телекомунікаційним обладнанням.

15:40. Речник Оперативного командування «Південь» Владислав Назаров повідомив: *«У морі зафіксовано активізацію сил ворожого флоту. Після нанесення нами чергового удару по Зміїному, десантними швидкісними катерами типу «Раптор» ворог намагався здійснити евакуацію та поповнення особовим складом своїх підрозділів, що лишаються на острові...»*. Він додав, що решта російських кораблів і підводний човен продовжують тримати загрозу ракетного удару по території України на високому рівні.

19:48. Українські військові, які боронять Маріуполь із території «Азовсталі», сподіваються, що українська влада з міжнародними організаціями домовляється про безпечну евакуацію важкопоранених військовиків.

2 ТРАВНЯ

10:24. Українські військові, застосувавши безпілотний літальний апарат Bayraktar TB2, знищили 2 російські патрульно-десантні катери «Раптор» біля острова Зміїний в Одеській області. Про це повідомив Головнокомандувач Збройних сил України Валерій Залужний, оприлюднивши відеозапис знищення суден.

Знищений катер проекту 03160 «Раптор» поблизу острова Зміїний.
Архів MIL.IN.UA

Довідка. Катери проекту 03160 «Раптор» призначені для патрулювання, проведення пошуково-рятувальних операцій, перекидання десанту в прибережній зоні

морів, протоках та гирлах річок у світлий та темний час доби при максимальному віддаленні до 100 миль від пункту базування. Водотоннажність 23 т. Розмірення: 16,9 x 4,1 x 0,9 м. ГЕУ 2 дизеля 1150 к.с., швидкість 48/20 вуз., дальність плавання 300 миль при 20 вуз. Екіпаж 3 особи та 20 десантників.

18:14. У Чорному морі зменшилась кількість російських кораблів-носіїв крилатих ракет. Про це сьогодні під час брифінгу повідомив речник Міністерства оборони Олександр Мотузьяник. За його словами, в акваторії Чорного моря зараз перебуває три носії крилатих ракет морського базування типу «Калібр», із сумарним ракетним залпом до 20 ракет.

19:17. По Одещині нанесено черговий ракетний удар. **«Є влучання в об'єкти міської інфраструктури Одеси, зокрема пошкоджено одну з релігійних споруд»**, — ідеться в повідомленні ОК «Південь».

22:00. В акваторіях Чорного й Азовського морів кораблі ворога залучаються до ракетних ударів по території України, виконують завдання ізоляції району ведення бойових дій і ведуть розвідку. Так, ВДК «Георгій Победоносєц» (переведений у Чорне море напередодні вторгнення — прим. автора), здійснив обстріл із РСЗВ «Град-М» територію комбінату «Азовсталь».

3 ТРАВНЯ

08:10. Поточна оперативна обстановка на півдні України: Ще один ударний БПЛА-розвідник, здатний не тільки викривати обстановку, а й наносити бомбові удари, «Форпост» знищено на Одещині при спробі зайти з моря. Північно-західна частина Чорного моря, як і раніше, заблокована для судноплавства, перебуває під контролем корабельного угруповання ЧФ рашистів. Імовірність ракетних ударів по всій території України залишається високою.

11:45. Багатоцільовий ударний безпілотною Bayraktar TB2 з бортовим номером 72 знищив зенітно-ракетний комплекс «Стріла-10» російських загарбників на острові Зміїний. Відео роботи дрона по ворожій техніці, сьогодні оприлюднили на сторінці у мережі Facebook Військово-Морських Сил ЗС України. Знищення російської техніки протиповітряної оборони у вигляді ЗРК «Стріла-10» відбулося 30 квітня. Після влучання корегованого боєприпаса в одному з комплексів відбувся самовільний пуск зенітної ракети, що і зафіксував на камеру український безпілотною. Окрім зенітно-ракетного комплексу, вражено було і позицію 23 мм спареної зенітної установки ЗУ-23-2, яка була поруч з комплексом «Стріла-10». Bayraktar TB2, який знешкодив ворожу техніку, належить **Військово-Морським Силам України**.

Довідка. «Стріла-10» (індекс ГРАУ — 9К35, за класифікацією НАТО — SA-13 Gopher (укр. Ховрах) — зенітний ракетний комплекс малого радіусу дії, прина-

ЗРК «Стріла-10».
MIL.IN.UA

чений для безпосереднього прикриття підрозділів та частин сухопутних військ та малих об'єктів військового та цивільного призначення від повітряних цілей на малих висотах (літаків, вертольотів, крилатих ракет та безпілотних літальних апаратів) при їх візуальній видимості.

Тактико-технічні характеристики: У ЗРК «Стріла-10» ТТХ відрізняються мобільністю та швидкістю реакції. Час готовності снаряда до запуску варіюється від 5 до 10 с, залежно від погодних умов. Прийом цільових вказівок відбувається за 3–5 с. Максимальна дистанція до

цілі з ймовірністю поразки до 99,5 % дорівнює 5 км. При цьому висота польоту може змінюватись в межах від 25 до 3500 м. На зустрічних курсах швидкість руху ракети складається приблизно 1500 км/год., навздогін — до 1100 км/год. У свою чергу, розпізнавання повітряних об'єктів відбувається на дальності до 12 000 м. Переведення установки займає не більше 20 сек. Час повної перезарядки (4 ракети) — близько 2-3 хв. Згорання активних бойових засобів триває 3 хв.

16:06. У Затоці Одеської області було знешкоджено міну, яка впливала на поверхню води. З метою забезпечення населення спрацювали фахівці підривної команди ВМС ЗСУ. Про це повідомила пресслужба ОК «Південь». Підриг міні контрольований. Небезпеки немає.

17:40. У місті Маріуполі ворог продовжує блокувати підрозділи наших військ у районі комбінату «Азовсталь». Здійснює вогневе ураження артилерією та танками по території металургійного комбінату.

19:00. Кораблі ЧФ РФ в акваторіях Чорного й Азовського морів продовжують завдавати ракетних ударів по об'єктах цивільної інфраструктури на території України, виконувати завдання ізоляції району ведення бойових дій, ведення розвідки та вогневої підтримки на приморському напрямку.

19:42. Збройні сили України продовжують завдавати нищівних ударів окупантам. Так, пресслужба Оперативного командування «Південь» опублікувала відео знищення ворожих позицій на острові Зміїний.

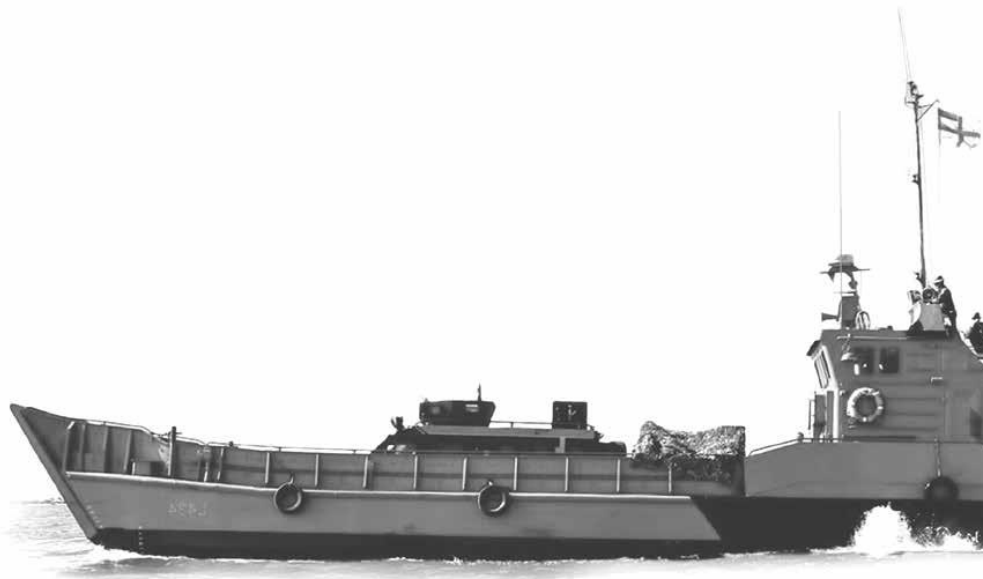
4 ТРАВНЯ

10:00. У Маріуполі російські окупанти продовжують завдавати авіаційних ударів та здійснюють вогневе ураження наших позицій у районі комбінату «Азовсталь».

1 ЧЕРВНЯ

ЧЕРВЕНЬ 2022 РОКУ

02:34. На Дніпровсько-Бузькому лимані знищено два диверсійні швидкісні десантні катери російських окупантів. Про це повідомляє оперативне командування «Південь». Як зазначається, катери росіян було знищено ракетно-артилерійськими підрозділами ЗСУ. За інформацією ОК «Південь», російські окупанти сховали в Дніпровсько-Бузькому лимані два швидкісні десантні катери (десантно-штурмові з групою десанту – прим. автора), які були в готовності до диверсійно-розвідувальних дій. В ОК додали, що в Чорному морі кількість кораблів, що загрожують ракетними ударами, зросла до трьох, десантних кораблів немає.

Дніпровсько-Бузький лиман.

Фото з відкритих джерел

08:00. В акваторіях Чорного й Азовського морів кораблі ЧФ РФ продовжують виконувати завдання щодо ізоляції району бойових дій та блокади судноплавства.

10:58. Корабельне угруповання ворожих сил продовжує блокаду судноплавства, активізує свої дії навколо острова Зміїний в Одеській області, тримає напоготові до ракетного удару два фрегати, споряджені крилатими ракетами типу «Калібр».

15:42. Речник голови Одеської ОВА Сергій Братчук повідомив, що сьогодні в морі штормом зірвало з якоря дві ворожі морські міни. Одну віднесло хви-

лями до берега Одещини, де її знешкодили фахівці підривної команди Військово-Морських Сил, іншу наші воїни підірвали просто в морі.

2 ЧЕРВНЯ

07:00. Кораблі ворожого флоту в акваторіях Чорного й Азовського морів продовжують виконувати завдання щодо ізоляції району бойових дій, ведення розвідки та вогневої підтримки на приморському напрямку. Противник продовжує втілювати заходи з блокування цивільного судноплавства у північно-західній частині Чорного моря. А до того Оперативне командування повідомляло про те, що ворог відвів частину ескадри, що погрожувала Одещині і залишив лише один фрегат.

09:31. Кількість кораблів, що погрожують ракетними ударами Одеській області з Чорного моря зросла до трьох, проте десантних суден військові не спостерігають. Про це повідомило оперативне командування «Південь». Натомість ворог відтягнув два підбиті катери «потопельника» з числа «Рапторів» від Зміїного до пункту базування в Севастополі для проведення ремонту.

14:00. У тимчасово захопленому Бердянську в Запорізькій області пролунали вибухи у районі морського порту. За попередніми даними, українські партизани знищили один із військових вантажів окупанта.

19:20. Прес-служба Військово-Морських Сил Збройних сил України повідомила про епізоди бойової роботи своїх кораблів та суден. У цьому епізоді — інформація про «Балту», що тепер має класифікацію «мінний загороджувач». Ще у жовтні 2021 року «Балта» як

Архів Запорізької ОДА

допоміжне судно зазнало аварії біля острова Зміїний і з великим зусиллям повернулося до Одеси попри значні пошкодження. Щоб повернути в стрій корабель після аварії біля Зміїного та переобладнати на мінний загороджувач, знадобилось менше ніж 4 місяці. Для захисту Чорноморського узбережжя від навали росіян «Балта» отримала озброєння — декілька зенітних гармат та кулемети ДШКМ. Мінний загороджувач «Балта» з перших днів повномасштабного вторгнення виконував завдання з оборони морського порту Одеси.

Довідка. «Балта» — проєкт 130 за класифікацією NATO *Bereza*. Судно розмагнічування CP-568 було побудовано на Північній верфі в Гданьську 1987 року,

Мінний загороджувач «Балта».
Архів vms-ukraine.info

(зав. № 9/130). Входило до складу 230-го дивізіону МРСО Чорноморського флоту. 01.07.1997 р. CP-568 при розподілі ЧФ було передане ВМС України, де отримало назву «Балта» (борт. № U811). За основним призначенням — розмагнічування суден та кораблів — «Балта» не працювала понад останніх 10 років. Відповідне обладнання та кабелі давно вийшли з ладу. Затим у складі Військово-Морських Сил Збройних сил України на судно поклалися завдання висвітлення морської обстановки, розвідки, логістичного забезпечення групування ВМСУ на острові Зміїний, участь у міжнародних навчаннях та демонстрація прапора ВМСУ у визначених районах Чорного моря. 15.11.2021 р. на судні був змінений борт — № на М361. На початку 2022 р. переобладнаний та доозброєний на мінний загороджувач. Тактико-технічні характеристики: Водотоннажність повна 2096 т. Розмірення: 69 x 13 x 1,1 м. ГЕУ 2 двигуни 8AL 25/30 (2 x 1700 к.с.). Швидкість повного ходу 13,6 вуз. Дальність плавання 1000 миль при швидкості ходу 13,6 вуз. Запас пального 170 т. Автономність 30 діб. Екіпаж 45 осіб. Озброєння: 1 x 2–12,7 мм кулем. ДШКМ, Обладнання для постановки морських мін.

3 ЧЕРВНЯ

Сьогодні рівно 100 днів із початку широкомасштабної війни РФ проти України, але ми виганяємо окупантів.

15:55. Наприкінці травня в Ізмаїлі вперше був сформований контейнерний караван у складі самохідного судна «Капітан Ширков» та п'яти барж загальною місткістю 300 TEU. На сьогодні розвантажувальні роботи у Констанці завершені. Караван вже частково (180 TEU) завантажений імпортом вантажем.

Довідка. ТЕУ — Умовна одиниця вимірювання місткості вантажних транспортних засобів. Один ТЕУ еквівалентний корисному об'єму стандартного контейнера довжиною 20 футів (6,1 м) і шириною 8 футів (2,44 м). Висота контейнерів може відрізнятися і знаходиться в межах 1,3 м/2,9 м, найчастіше 2,59 м. Таким чином 300 ТЕУ це 300 контейнерів.

18:40. Дії корабельних угруповань противника в Чорноморській і Азовській морських зонах зосереджувалися на виконанні завдань з ізоляції районів бойових дій і блокуванні цивільного судноплавства в північно-західній частині Чорного моря.

Втрати ворога за 100 днів навали

4 ЧЕРВНЯ

10:00. Російські окупанти почали терміновий ремонт відразу трьох великих десантних кораблів ЧФ — це зафіксували в окупованому Севастополі, повідомляє *Крим.Реалії*. Так, відомо, що три великі десантні кораблі (ВДК) проекту 775 зараз знаходяться на території 13-го судноремонтного заводу в тимчасово окупованому Севастополі, який привласнив собі окупаційний флот (попросту вкрав — прим. автора). На військовому флоті РФ усього чотири таких кораблі — «Азов» (борт. № 151), «Ямал» (борт. № 156), «Новочеркаськ» (борт. № 142) та «Цезарь Куніков» (борт. № 158). Один із кораблів ідентифікований як «Азов» — його борт. № 151. Решта не мають бортових номерів. При цьому на борті, зовні, як мінімум одного з кораблів, зафіксовані сліди нашвидку усунених пошкоджень. Це підтвердження того, що ці три десантні кораблі отримали пошкодження в порту Бердянська.

14:00. У Чорному морі в корабельному угрупованні ворога 4 кораблі та 1 підводний човен, споряджені 36 крилатими ракетами та 5 ВДК. Загрози ракетного удару та висадки десанту залишаються актуальними. ЧФ продовжує блокувати цивільне судноплавство в північно-західній частині Чорного моря.

5 ЧЕРВНЯ

Пошкоджені зерносховища.
Архів AgroTimes

05:30. На світанку Миколаївська область знову зазнала масованого ракетного удару із застосуванням авіації. Дві ракети збито протиповітряною обороною. З напрямку Чорного моря та з території РФ крилатими ракетами повітряного базування атаковано чорноморське узбережжя Миколаївщини, порти та зерносховища. Ці зухвалі дії вкотре розкривають справжні наміри країни-терористки: їхнє псевдопідкупання гуманітарними коридорами та псевдорозблокування портів — це лише привід отримати доступ до морської інфраструктури України.

08:41. Екіпажі двох військових кораблів України збили дві російські ракети над Миколаївською областю. Про це повідомляє ВМС ЗС України. Ракети знищені з переносних ЗРК, зазначили у ВМС. **«Незважаючи на ніч, українські захисники за допомогою переносних зенітно-ракетних комплексів влучно поцілили у ворожі ракети»**, — йдеться у повідомленні.

10:09. Офіційне повідомлення ОК «Південь» щодо вибухів, які раніше чули в Одесі. Ворог продовжує вогневий та психологічний тиск на населення і захисників південних регіонів України. Так, під час нічної атаки з моря ракетами по півдню України засобами протиповітряної оборони Військово-Морських Сил було вражено чотири крилатих ракети «Калібр».

6 ЧЕРВНЯ

14:10. Унаслідок активного враження ВМФ Росії корабельне угруповання Чорноморського флоту РФ вдалося відкинути від українських берегів на відстань понад сотню кілометрів. У спробі відновити контроль над північно-західною частиною Чорного моря ворог був змушений змінити тактику. Про це з посиланням на командування ВМС ЗСУ повідомили в Міноборони. Росіяни розгорнули в Криму і Херсонській області берегові ракетні комплекси «Бал» і «Бастіон» та перекидають додаткові сили на острів Зміїний. **«Залишається загроза нанесення ракетних ударів із морського напрямку. З початку вторгнення ворожі кораблі та підводні човни здійснили пуски більше 300 крила-**

ЛИПЕНЬ 2022 РОКУ

1 ЛИПНЯ

07:54. Офіційне повідомлення ОК «Південь». Унаслідок нічного ракетного удару літаками стратегічної авіації Ту-22 з напрямку Чорного моря по Білгород-Дністровському району Одещини 3 ракетами Х-22 вражено 9-поверховий житловий багатоквартирний будинок та дві бази відпочинку селища міського типу Сергіївка. ДСНС в Одеській області повідомило, що кількість загиблих сягнула 21 особи. 16 загинули від влучання ракети в будинок та ще п'ятеро на базі відпочинку.

Пуск ракети Х-22 з Ту-22М3
Архів MIL.IN.UA

Довідка. Ракета Х-22 «Буря» — радянська/російська надзвукова крилата протикорабельна ракета повітряного базування великої дальності. Входить до складу авіаційного ракетного комплексу К-22. Призначалася для ураження радіолокаційно-контрастних точкових (авіаносці) та майданних цілей (авіаносних ударних груп) за допомогою спеціальної (ядерної) або фугасно-кумулятивної бойової частини. Орієнтовна оцінка вартість ракети Х-22 — близько

\$ 300–500 тис. Технічні характеристики: Висота польоту 12,5 км, стартова маса 5635 кг, швидкість польоту 3,5 Маха, дальність стрільби 140–300 км, висота застосування 10 км. Х-22 має велику дальність польоту та високу швидкість, що ускладнює перехоплення, а також потужну БЧ. Але низька точність вимагає запуску кількох ракет для враження цілі. Крім того, РЛС наведення на фіксованих частотах має низьку захищеність від перешкод.

12:35. Новим командувачем сил НАТО у Європі призначили фахівця щодо Росії генерала Крістофера Каволі. Генерал володіє російською, італійською і французькою мовами та є магістром російських і східноєвропейських досліджень Єльського університету.

18:00. Оперативна інформація щодо російського вторгнення. У готовності до ракетних ударів по об'єктах на території України окупанти утримують у Чорному морі два носії високоточної зброї.

2 ЛИПНЯ

05:30. Ворожа авіація знову намагалася атакувати Одещину. Ракету Х-31, випущену з літака над морем, влучно знищено зенітним ракетним підрозділом.

07:00. Два ворожих ракетних корабля в північно-західній частини Чорного моря продовжують нести на бортах загрозу з понад півтора десятка крилатих ракет. Для вагомості до них додалися 3 великі десантні кораблі. Не відчуваючи себе захищеними, тримають максимально безпечну дистанцію від українського узбережжя.

08:07. Поточна оперативна обстановка на півдні України. Парою винищувачів запалювальними боеприпасами рашисти намагалися випалити «залишки доброї волі», що лишилися після них на острові Зміїний, — це покинута техніка. Вже знайома тактика «невлучання» і тут була продемонстрована в кількох варіантах. Тим часом військова операція щодо зачищення Зміїного від супостатів триває. Протягом дня за результатами розвідки виявлено та знищено реактивну систему залпового вогню «Град», ще один зенітний ракетно-гарматний комплекс «Панцир-С1», 3 одиниці броньованої та автомобільної техніки, автоцистерну та район укриття іншої техніки. Ознак присутності ворога не виявлено.

10:49. У Пентагоні не вважають утечу росіян з острова Зміїний «жестом доброї волі», а наголошують на успішних діях українських військовиків. Про це заявив високопоставлений чиновник Міністерства оборони, повідомляється на сайті відомства. **«Ми розглядаємо цю подію як те, що українці дуже успішно чинили значний тиск на росіян, у тому числі за допомогою ракет «Гарпун», які вони нещодавно придбали й атакували корабель постачання. Таким чином, українці дуже ускладнили росіянам підтримку там операцій і зробили їх дуже уразливими для українських ударів. Тому, звісно, РФ залишила острів»,** — сказав чиновник. Крім того він додав, що тепер Україні набагато легше захищати Одесу, і в майбутньому є можливість відкрити морські шляхи без російського контролю. Нагадаємо, що воєнна розвідка Великої Британії також вважає, що **«... швидше за все, російські війська покинули острів Зміїний через ізоляцію гарнізону та його зростаючу вразливість до українських ударів, а не як «жест доброї волі», як стверджували в Міноборони РФ».**

16:59. Головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний повідомив про знищення залишків російської техніки на Зміїному: «Вчорашніми авіаударами росіяни намагалися знищити свою техніку, озброєння та майно на острові Зміїний. Однак, традиційно не впоралися з поставленим завданням. Ми «допомогли» окупантам остаточно евакуювати залишки свого гарнізону з нашого острова. Більше там «руським духом» не пахне», — написав він.

18:20. Радник міністра внутрішніх справ Вадим Денисенко зазначив, що росіяни мають на меті окупацію Одеси та встановлення контролю над Чорним морем.

19:54. На одному з пляжів на півдні Одеської області вибухнув невстановлений пристрій. За інформацією ОК «Південь», чоловіча компанія вирішила

відпочити, незважаючи на заборону та попередження про міну небезпеку вздовж всього чорноморського узбережжя та прибережних вод. Під час запливу в морі один із відпочивальників підірвався на невстановленому вибуховому пристрої, його тіло витягли на берег без ознак життя. Другий плавець отримав контузію та легкі подрипини, від госпіталізації відмовився. Військові знову нагадали, що попередження про міну небезпеку — це реальна турбота про збереження життів.

M142 HIMARS. Фото з відкритих джерел

23:58. За словами секретаря Ради національної безпеки й оборони України Олексія Данілова, прибуття минулого місяця американських високомобільних артилерійських ракетних систем дозволило Україні завдати удару саме по російських цілях за лінією фронту, які раніше були поза досяжністю українських знарядь. Зараз Україна має дев'ять HIMARS та аналогічних ракетних комплексів. Данілов наго-

лосив, що **«росіяни беззахисні перед ними»:** «Вони дуже стурбовані».

Однак для наступальних операцій Україні будуть потрібні ще десятки пускових установок HIMARS, а поки що ми змушені вести оборонну війну. Нагадаємо, українські військові почали використовувати американські ракетні системи залпового вогню HIMARS наприкінці червня місяця.

Довідка. Наразі ЗСУ використовують проти окупантів високоточні снаряди GMLRS M31 калібром 227 мм. Ця ракета має осколково-фугасну бойову частину вагою 90 кг та три варіанти підризу: контактний, відтермінований та повітряний. У контактному режимі снаряд вибухає безпосередньо під час влучення в ціль, відтермінований режим ефективний проти укріплених об'єктів, а підризу снаряду в повітрі — для знищення ворога на відкритих позиціях. Пускова M142 HIMARS базується на колісному шасі FMTV армії США. Машина має швидкість 85 км/год та запас ходу 480 км. Екіпаж РСЗВ HIMARS складається з трьох осіб — оператора, водія та командира.

3 ЛИПНЯ

00:49. Офіційне повідомлення ОК «Південь». Ворожі бомбардувальники Су-24, під прикриттям винищувача Су-30, нанесли два бомбові удари по острову Зміїному. А трохи згодом з винищувача Су-30 по Білгород-Дністровському

району Одещини знову випущена ракета Х-31, яка поцілила у господарчу будівлю прибережної бази відпочинку. Значних руйнувань і загорань не виникло, загиблих та постраждалих немає.

Довідка. Літак Су-30 (за кодифікацією НАТО — Flanker-C) — радянський/російський двомісний багатоцільовий винищувач. Створений на базі навчально-бойової модифікації Су-27УБ шляхом глибокої модернізації останнього. Призначений для управління груповими бойовими діями винищувачів при вирішенні завдань завоювання панування в повітрі, забезпеченні бойових дій інших родів авіації, прикритті наземних військ та об'єктів, знищення десантів у повітрі, а також для ведення повітряної розвідки та знищення наземних чи надводних цілей. Тактико-технічні характеристики: Екіпаж 2 пілота. Довжина 21,9 м. Максимальна злітна вага 34 500 кг. Паливо: 9640 кг. Максимальна швидкість, на висоті: 2125 км/год (2,0 М або 1,9 Маха для варіанта з ПГО), біля землі — 1350 км/год (1,13 М). Дальність польоту біля землі 1270 км, на висоті — 3000 км. Практична стеля 17 300 м. Довжина розбігу/пробігу 550/750 м. Озброєння, гарматне: 30 мм вбудована гармата ГШ-30-1. Бойове навантаження 8000 кг. Підвісне озброєння: 6 керованих ракет середньої дальності, вільнопадаючі бомби масою по 500 кг (до 8 одиниць) або по 250 кг (28 одиниць).

Винищувач Су-30.
Фото MIL.IN.UA

08:11. Оперативна інформація станом на ранок 3 липня щодо російського вторгнення. У північно-західній частині Чорного моря корабельне угруповання ворожого флоту з одного великого десантного корабля, трьох надводних і одного підводного ракетноносців мають разом наготові 28 ракет типу «Калібр» і продовжують блокувати судноплавство в територіальному морі та виключній морській економічній зоні України.

11:14. Влада міста Маріуполя отримала підтвердження про підірваний на міні десантний катер Чорноморського флоту РФ «Д-106». Про це радник мера Маріуполя Петро Андрющенко написав в Те-

Десантний катер Д-106.
Фото MIL.IN.UA

леграмі. **«Нарешті отримали підтвердження, що насправді 30 червня в акваторії Маріуполя підірвався на морській міні російський десантний катер проекту 1176 «Акула» — Д-106. Три моряки вже співають разом із Кобзоном пісні для риб»,** — написав Андрющенко.

14:18. Військова операція на острові Зміїний, звідки цими днями вигнали російські окупаційні війська, завершена.

16:07. У День Військово-Морських Сил Збройних сил України Президент Володимир Зеленський вручив ордени «Золота Зірка» військовикам, яким присвоєно звання Героя України, а також інші державні нагороди, яких удостоєні українські захисники. Зокрема, орден «Золота Зірка» Президент вручив командувачу морської піхоти генерал-лейтенанту Юрієві Содолу. Про це повідомляє пресцентр Офісу Президента. Він наголосив, що Україна пишається кожним військовим ВМС, адже із самого початку російської агресії вони дають гідну відсіч ворогу та завдають йому відчутних втрат. **«Вони змусили ворожий флот залишити прибережну морську зону та відмовитися від артилерійських обстрілів узбережжя. Крейсер «Москва», інші російські кораблі та десантні катери відчували силу нашої сучасної ракетної зброї»,** — констатував Володимир Зеленський.

4 ЛИПНЯ

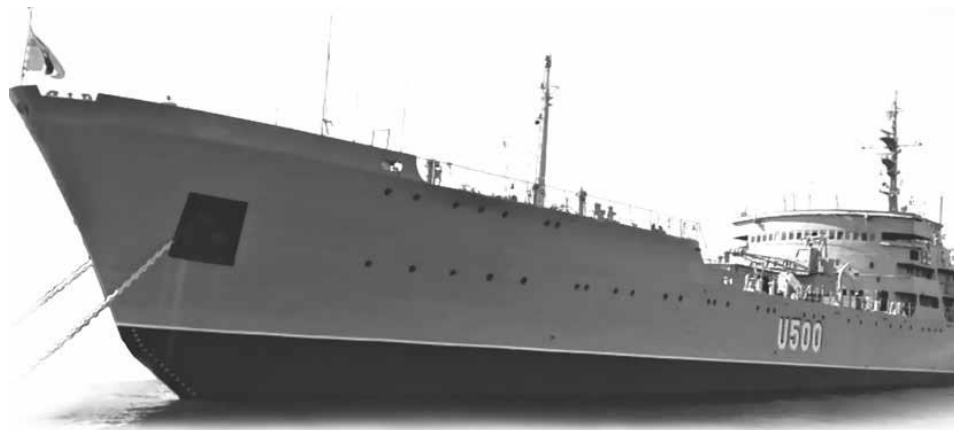
08:30. ОК «Південь». У північно-західній частині Чорного моря корабельне угруповання ворожих сил додатково посилено підводним човном. У готовності до застосування ракетного озброєння в акваторії Чорного моря перебувають три ворожих носії крилатих ракет морського базування з 28 ракетами типу «Калібр».

12:46. Працівники ДБР повідомили про підозру в державній зраді капітану I рангу Робертові Шагееву з військової частини, що дислокувалася в АР Крим. 2014 року під час російської окупації та блокування підводного човна «Запоріжжя» командир здав єдину українську субмарину без бою. Про це повідомляє ДБР на своєму офіційному сайті. Зрадник присягнув збройним силам РФ та продовжив службу в російському Чорноморському флоті. Наразі він заступник командира 4-ї окремої бригади підводних човнів Чорноморського флоту РФ, воює проти України на боці окупантів. Слідчі ДБР зібрали достатньо доказів та повідомили зраднику про підозру в державній зраді за ч. 1 ст. 111 КК України. Санкція статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі до 15 років.

14:20. Новини запорібріка. У відкритому доступі з'явилася світлина, яка засвідчує: росіянам у тимчасово окупованому Бердянську вдалося підняти на поверхню

СЕРПЕНЬ 2022 РОКУ

1 СЕРПНЯ

09:00. Працівники ДБР повідомили про підозру в державній зраді колишньому командирі штурманської бойової частини (БЧ-1) корвета «Тернопіль» Станіславу Походошуку, який 2014 року перейшов на бік ворога. Після захоплення окупантами його частини у Севастополі та корвету «Тернопіль», офіцер порушив присягу та перейшов на бік агресора. Нині він проходить військову службу в 36-й бригаді ракетних катерів Балтійського флоту Російської федерації. Слідчі ДБР зібрали достатньо доказів і заочно повідомили зраднику про підозру в державній зраді (ч. 1 ст. 111 КК України). Йому загрожує покарання у вигляді позбавлення волі до 15 років.

10:23. Перше з початку російської агресії судно з українським збіжжям вирушило з порту Одеси наприкінці дев'ятої години 1 серпня. Про це повідомив міністр інфраструктури України Олександр Кубраков. Ідеться про судно *Razoni*, яке під прапором Сьєрра-Леоне прямує до порту Тріполі в Лівані. Воно рухатиметься коридором, безпеку якого підтверджено нашими партнерами-гарантами — ООН і Туреччиною. На його борту 26 тис. тонн української кукурудзи. Розблокування портів, за словами міністра, дасть щонай-

Зерновоз Razoni.
Фото з відкритих джерел

менше 1 млрд доларів валютної виручки для економіки та можливість для аграрного сектору спланувати посівну наступного року. Він також нагадав, що у портах Великої Одеси ще 16 суден уже чекають на свою чергу.

15:00. У Чорному морі 17 бойових кораблів та катерів ворожого флоту продовжують укриватися в безпечних для ракет районах уздовж узбережжя Криму від мису Тарханкут у східному напрямку. Водночас, 5 ракетних та 5 десантних кораблів продовжують бойове чергування, маючи 40 «Калібрів» наготові.

19:00. Пошкоджене вибухом судно Держгідрографії «Шляховик» буде відремонтовано на потужностях Українського Дунайського Пароплавства.

21:30. На Південнобузькому напрямку основні зусилля ворога зосереджені на тому, щоб утримати раніше захоплені позиції і не допустити просування наших підрозділів. Силами інженерних підрозділів противник намагається відновити зруйновані та пошкоджені мости та мостові переправи через річку Дніпро.

2 СЕРПНЯ

10:40. Із застосуванням авіації з напрямку Севастополя нанесено ракетний удар Х-59 по Миколаївському району. Влучили в поле між населеними пунктами.

11:00. Щоб хоч де-небудь провести «парад» Чорноморського флоту цього року,

рашистам довелося «заховатись» аж у Сирію. Портал Navy Recognition із посиланням на кремлівських пропагандистів розповів, що 31 липня росіяни провели свої святкування «Дня ВМФ» на базі в сирійському порту Тартус. Головна особливість цього заходу — для створення «парадної картини» ворог залучив чотири кораблі-носії «Калібрів» ЧФ РФ, які «застрягли» в Середземному морі на початку

День ВМФ у порту Тартус.
Архів MIL.IN.UA

вторгнення, у лютому 2022 року. І схоже, це був єдиний «парад», який цього року змогло провести командування флоту. Якщо говорити більш конкретно — для проведення параду в Тартусі росіяни залучили не більше 10 кораблів свого ВМФ, зокрема — ракетний крейсер проєкту 1164 «Маршал Устінов», великий протичовновий корабель «Віце-адмірал Кулаков» та фрегат «Адмірал Касатонов» (усі три — зі складу Північного флоту РФ). А також фрегат «Адмірал Грігоровіч», ракетний корвет «Орехово-Зуєво» та підводні човни «Краснодар» та «Новоросійськ», що формально належать до складу Чорноморського флоту РФ. Ці чотири «чорноморських» кораблі рашистів можуть нести сумарно до 24 крилатих ракет «Калібр» на борту. Станом на 24 лютого 2022 року вони перебували в Середземному морі поблизу берегів Сирії, але не змогли пройти назад у тимчасово окупований Крим, бо Туреччина заборонила прохід кораблям РФ. Із цього випливає дві новини. Перша — росіяни уже 5-й місяць війни тримають у Середземному морі угруповання свого ВМФ у складі 2 ракетних крейсерів та 5 кораблів-носіїв «Калібрів», що як мінімум примушує НАТО відволікати значний наряд сил на ізоляцію цієї загрози. З іншого боку, рашисти так досі й не придумали, що робити зі своїми чотирма «чорноморськими» кораблями, які не зможуть довго «бовтатись» біля берегів Сирії без належного докового обслуговування.

12:20. Загарбники тягнуть Дніпром дві викрадені баржі агрохолдингу «Нібулон». Судна транспортують за допомогою буксирів у напрямку Херсона. Припускають, що одна з них — знаменита баржа, якою «Нібулон» перевозив кавуни до

Баржа агрохолдингу «Нібулон».
Фото Agronews.ua

Києва. Також окупантів неодноразово помічали у порту в Херсоні. «Також зазначимо, що вже кілька ночей поспіль орки наводять якусь «метушню» в Херсонському морському порті», — повідомляють у соцмережах. Нагадаємо, відновити роботу Херсонського порту росіяни поки що не до снаги. Загарбникам заважає підконтрольний Україні Очаків, який блокує їм вихід із Дніпровсько-Бузького лиману.

13:00. Поточна оперативна обстановка на півдні України. В Чорному морі продовжують бойове чергування два рашистські ракетні кораблі із 16 «Калібрами» та три ВДК. Загальне угруповання з 12 бойових кораблів та катерів маневрує в районах укриття від потенційного ураження, поблизу кримського узбережжя в напрямку Новоросійська. Через штормову погоду частина флоту укривається в пунктах базування, а в морі зберігається висока загроза зриву та дрейфу до узбережжя мін.

21:23. У гирлі Бистре на Одещині на міні підірвався плавкран, який мав підняти лоцманський катер «Орлик», що також підірвався на міні раніше. Про це повідомляє Ukrainian Shipping Magazine. «Плавкран постраждав унаслідок спрацювання вибухового пристрою у гирлі Бистрому», — зазначає USM. За даними видання, наразі інформації про масштаби пошкоджень плавкрану та постраждалих немає. Це вже четвертий випадок підриву суден на мінах у Бистрому. Так, раніше пошкодження отримали баржа з буксиром і два катери. Відтепер, повідомляє USM, судноплавний канал знову закритий для суднопроходів. Уперше про пошкодження міною судна профільне видання про судноплавство Ukrainian Shipping Magazine повідомило 28 липня. Тоді підірвалося мале гідрографічне судно «Шляховик».

3 СЕРПНЯ

06:00. В акваторії Чорного моря в готовності до застосування високоточної зброї перебувають два носії крилатих ракет морського базування «Калібр».

09:30. Для оборони столиці з півночі в Києві вже створили базу річкового флоту. Зараз на Дніпрі діє перший дивізіон суден і катерів, але невдовзі може з'явитися ціла річкова флотилія, покликана зміцнити оборону країни. Командувач ВМФ віце-адмірал О. Неїжпапа анонсував, що у недалекому майбутньому на Дніпрі з'явиться ціла флотилія річкових катерів. «Вона складатиметься з декількох

Кораблі Дніпровської річкової флотилії т/х типу «Каштан» і катер типу «Ярославець».
Архів MIL.IN.UA

дивізіонів, які будуть розміщені в різних містах на Дніпрі. Будемо нарощувати спроможності за рахунок будівництва нових катерів і отримання техніки від партнерів», — анонсував Неїжпапа. Допоки загроза від Росії та Білорусі зберігатиметься, актуальність флоту на Дніпрі не зникне, наполягають експерти.

17:55. Командувач Військово-Морських Сил Збройних сил України Олексій Неїжпапа обговорив ситуацію в Чорному морі з американськими колегами. Зустріч військових відбулася у форматі відеоконференції. З боку США були присутні командувач ВМС Сполучених Штатів Америки в Європі та Африці адмірал Стюарт Мунч та командувач 6-го флоту США віце-адмірал Юджин Блек. Віце-адмірал О. Неїжпапа ознайомив іноземних колег із поточною обстановкою щодо вторгнення Росії до України. Також Неїжпапа поінформував про зусилля, зроблені з боку України щодо подолання світової продовольчої кризи за рахунок експорту української аграрної продукції морськими шляхами. У ході онлайн-конференції основним було обговорення шляхів подальшої співпраці, розвитку та підвищення бойових можливостей українських ВМС для максимально ефективного протистояння російській агресії.

Віце-адмірал Юджин Блек, віце-адмірал Олексій Неїжпапа та адмірал Стюарт Мунч

4 СЕРПНЯ

10.00. Поточна оперативна обстановка на півдні України. 11 одиниць корабельно-катерного складу ворожого флоту в Чорному морі продовжують маневри на відстані ракетної не досяжності вздовж кримського узбережжя в напрямку Новоросійська. Два ракетних носії з 16 «Калібрами» та три великі десантні кораблі наготові. Розвиток ситуації на південному напрямку свідчить про ймовірну активізацію ворожих обстрілів і ракетних атак, штормова погода в морі протягом кількох днів поспіль сприятиме зриву з кріплень і дрейфу морських мін.

12:55. Російські військові випустили по Одеській області ракету «Онiкс» уночі 4 серпня. Про це повідомили в Оперативному командуванні «Південь». Проте ракета розірвалася в повітрі на підльоті до суходолу. Окупанти намагалися атакувати Одеську область із тимчасово окупованого Криму.

22:28. Зеленський розповів, що відбулося засідання Ставки Верховного Головнокомандувача. «Міністр оборони України Олексій Резніков доповів про поточне постачання **військ технікою та боєприпасами. Доповідали також Головком Залужний, голова СБУ Малюк, міністр внутрішніх справ Монастирський. Проаналізували ситуацію на найгостріших ділянках фронту, зокрема в Донецькій області. Окрему увагу приділили стану виконання попередніх рішень Ставки, всі вони повинні виконуватися повністю. Очікуємо добрих новин**», — заявив Президент у вечірньому відеозверненні.

22:49. 5 серпня з 5-ї до 8-ї години ранку очікується вихід трьох суден із кукурудзою з портів України — повідомив міністр інфраструктури Олександр Кубраков.

5 СЕРПНЯ

Балкер-зерновоз Rojen. Фото Цензор.НЕТ

09:48. Перший караван суден з українським збіжжям вирушив 5 серпня з порту «Чорноморськ» у складі трьох балкерів: Navi Star, Rojen та Polarnet. Як повідомив міністр інфраструктури Олександр Кубраков, 57 тис. тонн української кукурудзи направляється до Туреччини, Великої Британії та Ірландії. Сьогоднішнім караваном поновлено судноплавство з порту «Чорноморськ».

1 ВЕРЕСНЯ

ВЕРЕСЕНЬ 2022 РОКУ

08:32. Вночі Одещину ворог атакував двома ракетами типу «Онікс», випущеними з берегового ракетного комплексу «Бастіон» із території тимчасово окупованого Криму. Одну ракету знищено Силами протиповітряної оборони, друга влучила по відкритій місцевості. Руйнувань і постраждалих немає. Про це повідомляє ОК «Південь».

08:46. В одеському ресторані «Бенедикт» вивісили дерев'яну карту світу, де кожна країна — окрема частинка. З цільної картини прибрали тільки країну-терориста — Російську Федерацію. Гості ресторану можуть насолоджуватися своїми стравами, дивлячись на карту без Росії, яку повісили навпроти столиків на цегляну стіну. У них виникає питання: «Кудись зникла майбутня українська колонія?» Дерев'яні шматочки різних кольорів уособлювали в собі ту чи іншу державу, які межують між собою чи розташовані на великій відстані. У звичній для всіх картині бракує тільки РФ.

10:46. Із українських портів Чорним морем вийшло ще п'ять суден з агропродукцією. Про це повідомили у Міноборони Туреччини. **«У межах відвантаження зерна сьогодні зранку з України вирушило ще 5 суден із зерном»,** — повідомили у МО Туреччини у Twitter. Відвантаження, як повідомляється, продовжуються відповідно до плану під контролем Спільного координаційного центру в Стамбулі.

Підводні дрони REMUS-100M.

Архів MIL.IN.UA

14:00. Повідомлення пресслужби Генерального штабу ЗСУ: **«Сполучене Королівство надає Україні підводні безпілотні дрони REMUS-100M та навчає українських військовослужбовців у Британії використовувати їх для очищення берегової лінії від мін»,** — ідеться в повідомленні. Протягом найближчих місяців Королівський флот і наші американські партнери навчатимуть користуватися автономними мінно-пошуковими апаратами десятки українських військовиків, додали в ГШ. Для

виявлення рашен мін у водах біля узбережжя України в країну відправлять шість автономних мінно-пошукових апаратів. Три з них будуть надані зі складів ЗС Сполученого Королівства, а ще три будуть придбані у промисловості. **«Легкий автономний апарат призначений для використання**

на мілководних узбережжях, ефективно працює на глибині до 100 м для виявлення, локалізації та ідентифікації мін за допомогою набору датчиків, щоб ВМС ЗС України могли їх знищити», — розповідають у ГШ про цей вид озброєння.

16:30. На Миколаївському суднобудівному заводі продовжується класифікаційний ремонт лоцманського катера «Орлик» на замовлення філії «Дельта-Лоцман» ДП «Адміністрація морських портів України». Роботи виконує судноремонтне підприємство ТОВ «Магістраль-Південь». Відповідно до ремонтної відомості будуть виконані наступні роботи: ремонт гвинтокермового комплексу, ремонт донно-заборотної арматури, очищення та фарбування зовнішньої обшивки, палуби, рубки, щогли та суднових приміщень, ремонт леєрної огорожі, люкових закриттів, дверей та ілюмінаторів, діагностика головного двигуна, ремонт електромеханічної частини судна тощо, — повідомляється на сайті «Миколаїв — місто корабелів».

2 ВЕРЕСНЯ

Повідомлення пресслужби Військово-Морських Сил ЗС України: Станом на **09:00.** в Чорному морі на бойовому чергуванні знаходяться 2 ворожі носії крилатих ракет «Калібр», загальний залп — 16 ракет; в Азовському морі ворог продовжує контролювати морські комунікації, утримуючи на бойовому чергуванні до 3 кораблів та катерів; у Середземному морі — 5 носіїв крилатих ракет «Калібр».

14:57. Із портів Одещини вийшли «зерновим коридором» ще шість суден з українською агропродукцією, повідомляє Міноборони Туреччини. **«Станом на сьогодні, 2 вересня, з українських портів вийшли ще шість суден»,** — ідеться у повідомленні. Зазначається, що відвантаження зерна в українських портах триває в плановому режимі. Станом на 1 вересня понад 1,72 млн тонн продовольства експортовано з трьох українських портів, які працювали завдяки зерновій ініціативі. Усього з 1 серпня з розблокованих портів вийшли 74 судна, порти призначення яких розташовані у 18 країнах світу.

15:32. Біля узбережжя Одещини 2 вересня здетонувала російська морська міна, яку зірвало з якоря. Про це повідомив речник Одеської ОВА Сергій Братчук: «Ворожа морська міна, яку зірвало під час шторму з якоря, здетонувала у воді поблизу Одеського узбережжя. Вкотре нагадую про заборону купатися у морі, відвідувати пляжі й узбережжя», — зазначив Братчук.

3 ВЕРЕСНЯ

07:00. Зведення командування «Південь»: **«Корабельне угруповання ворожого флоту тримає наготові два ракетносії, споряджені 16 ракетами типу «Калібр», штормова погода змушує їх укриватися ближче до пунктів базування вздовж кримського узбережжя. Водночас штормове море підвищує й мінну загрозу, оскільки, зірвані з кріплення, вони можуть опинитися в прибережній зоні»,** — зазначається у зведенні. Загроза ракетних ударів залишається актуальною і з моря, і з повітря, і з тимчасово захопленого суходолу. Ворог не припиняє практики обстрілів мирних населених пунктів у тилкових районах.

Теплохід класу ріка-море «М. Андрєєв». Архів MIL.IN.UA

12:50. Шість суден, що з Криму вивозили награване в Україні збіжжя, заочно арештовані за участь у вчиненні злочинів. Шевченківський районний суд м. Києва наклав арешти на 6 морських суден, які заходили до закритих портів і терміналів Кримського півострова. Клопотання про арешт подала прокуратура АР Крим та міста Севастополя. Судна брали участь у перевезенні викраденого окупантами українського зерна та були знаряддям учинення злочинів, повідомляє Офіс Генпрокурора. Встановлено, що судна «Амур-2501», «Александр Грін», «М. Андрєєв», «Федор», «Св. Константін» та «Капітан Корчин» під прапором РФ здійснюють систематичні незаконні заходи до закритого Севастопольського морського торговельного порту, переправляючи українське зерно до третіх країн.

4 ВЕРЕСНЯ

07:00. Два російські надводні носії «Калібрів» тримають наготові 16 ракет. Про це повідомляє Оперативне командування «Південь» та нагадує, що не варто випробовувати долю, нехтуючи сигналами повітряної тривоги, або відвідуючи прибережну зону попри встановлені обмеження, бо це дуже небезпечно.

«У Чорному морі триває шторм, тож кораблі та катери ворожого флоту продовжують укриватися ближче до пунктів базування вздовж узбережжя тимчасово окупованого Криму», — йдеться в повідомленні про поточну оперативну обстановку на півдні України.

ЖОВТЕНЬ 2022 РОКУ

1 ЖОВТНЯ

14:27. З 1 жовтня запрацював ленд-ліз — програма, що повністю керується президентом США. Тепер Білий дім зможе надавати Україні зброю, техніку, боєприпаси, товари подвійного призначення та просто необхідну продукцію (від пального до продуктів харчування) за прискореною процедурою. При цьому Україна не повинна заздалегідь платити за постачання техніки й озброєння. Закон про ленд-ліз фактично дозволяє надавати Україні зброю в борг або в лізинг за спрощеними процедурами експортного контролю, не чекаючи спеціального виділення коштів американським Конгресом.

18:50. На військовому аеродромі «Бельбек» поблизу тимчасово окупованого Росією Севастополя прогрімів щонайменше один вибух, піднімається великий стовп диму (знову «бавовна»).

2 ЖОВТНЯ

21:30. У небі над Чорним морем у бою з російськими окупантами загинув український льотчик, що керував 40-ю бригадою тактичної авіації «привидами Києва» — полковник Михайло Матюшенко з позивним «Дід». Його не стало ще в червні, але тіло довго не могли знайти.

3 ЖОВТНЯ

04:22. 2 жовтня, в Стамбулі на військовій верфі підприємства Istanbul Naval Shipyard відбулася церемонія спуску на воду першого корвета Ada MILGEM, який будується на замовлення Військово-Морських Сил Збройних сил України. Про це повідомляє пресслужба ВМС України. Цей корвет стане першим кораблем такого класу для ВМСУ. Перший корвет для ВМСУ заклали в Туреччині у вересні 2021 року. Наприкінці грудня на суднобудівному підприємстві в Стамбулі почали збирати корпус корвета. Раніше планувалося, що до кінця 2022 року корабель із частковим оснащенням відбудують в Україні на добудову. Питання озброєння для українського корвета, за даними відкритих джерел, остаточно не вирішено. В якості протикорабельного ракетного озброєння розглядалися ПКР «Нептун», Naagroon, NSM, Atmaca. На роль зенітного озброєння розглядався французький морський ЗРК VL MICA. Артилерійське озброєння корвета має складатися з 76 мм гармати OTO Melara Super Rapid та 35 мм Millennium. У якості торпеди розглядалася Murene 90 Impact.

Спуск першого корвета для ВМСУ «Гетьман Іван Мазепа».

Архів Vms-ukraine.info

20:04. Мешканці тимчасово окупованого Кримського півострова повідомляють українським посадовцям про запуски ракет з акваторії Чорного моря.

20:22. Командири з «Азовсталі» в Туреччині вперше після полону змогли зустрітися з родинами. Голова Офісу Президента Зеленського також вручив їм зірки Героя України.

4 ЖОВТНЯ

13:54. Рашка намагалася атакувати Одесу іранським дроном «Shahed-136». Його збила ППО — ОК «Південь».

17:41. Українські військові з 35-ї бригади морської піхоти звільнили село Давидів Брід Херсонської області.

18:40. ДБР направило до суду справу ексофіцера ВМС ЗСУ, він воював на боці ворога в Бучі й Ірпені. Колишній заступник начальника розвідувального управління командування штабу ВМСУ капітан 2 рангу Ігор Татарченко 2014 року перейшов на бік російських окупантів. Наразі Татарченко обіймає посаду командира 155-ї окремої бригади морської піхоти Росії. Це злочинне угруповання брало участь у бойових діях на Київщині — Бучі й Ірпені. За опе-

Зрадник І. Татарченко.

Архів ДБР

ративними даними, його близькі родичі й досі мешкають на території Київської області.

5 ЖОВТНЯ

10:06. Президент РФ Путін затвердив ратифікацію «договору» про «прийняття» тимчасово окупованих територій України — «ДНР», «ЛНР», частин Запорізької та Херсонської областей — до складу РФ і підписав федеральний конституційний закон про включення їх до складу Росії (без прив'язки до адміністративних кордонів! — прим. автора). Про це інформує ТАСС.

16:30. Рашисти тримають у Чорному морі п'ять ракетноносіїв із 32 «Калібрами» на борту. На бойовому чергуванні в Чорному морі 5 жовтня перебувають п'ять ворожих кораблів, споряджені 32 ракетами «Калібр» для ударів по Україні, — передає Укрінформ.

21:18. Дрони-камікадзе іранського виробництва, які використовує російська армія задля атак на українські міста, несуть приблизно 40 кілограмів вибухівки. Ці дрони спричиняють потужну вибухову хвилю та велику кількість дрібних уламків. Як розпізнати наближення дрону-камікадзе «Shahed-136» і що робити у разі атаки іранськими дронами? — Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки дав поради. Ці дрони легко почути. Коли вони наближаються, їхній мотор видає гучний звук, який схожий на роботу бензопили чи роботу двигуна мопеда. **«В Одесі цей безпілотної називають «мопед», «балалайка». Цей звук дуже гучний. Але його чути лише, коли дрон з'являється над об'єктом можливого ураження»,** — розповів речник голови Одеської обласної військової адміністрації Сергій Братчук.

6 ЖОВТНЯ

09:14. Перший ракетний корвет ВМС України «Гетьман Іван Мазепа» вже пришвартований у портовому терміналі Тузла верфі РМК у Стамбулі. Відомий турецький блогер Yöğük Işık зробив перші світлини українського ракетного корвета «Гетьман Іван Мазепа» після спуску на воду. Корабель станом на 5–6 жовтня стоїть пришвартованим до причалу кораблебудівної верфі РМК у портовому терміналі Тузла в Стамбулі. На кораблі вже почалися перші роботи з добудови на плаву. Так, на кормовій злітній палубі для гвинтокрила встановили тимчасовий контейнер для зберігання необхідних у процесі інструментів та деталей. Видно, що корпус корвета повністю сформований, але значної кількості обладнання ще немає, наприклад, ще не встановлені

ворота ангару. Досі не виправлено помилкове написання однієї з літер у назві корвету на кормі.

Корвет «Гетьман Іван Мазепа».
Фото Архів Vms-ukraine.info

Довідка. Такі корвети, яких вже збудовано чотири одиниці для турецького флоту, мають водотоннажність 2300 т, довжину 99,5 м, швидкість до 29 вуз. Корабель оснащений бойовою інформаційною системою GENESIS, 8 ПКР «Гарпун» або іншого типу, ЗРК близької дії (до 9 км). АУ калібром 76 мм ОТО Melara, а також має ангар та злітний майданчик для гвинтокрила. За водотоннажністю та бойовими можливостями такі корвети близькі вже до невеликих фрегатів. За минулорічним контрактом замовлено будівництво 4–5 кораблів цього типу. Планувалося, що корпус першого корвета разом з ГЕУ буде збудовано в Туреччині. Однак остаточна добудова й оснащення системами електроніки й озброєння планувалося вже на одному з кораблебудівних заводів Миколаєва. Всі інші кораблі цього типу планувалося будувати повністю в Україні. Сам корвет будують з 2021 р. Повне завершення його оснащення після спуску на воду та вступ в стрій ВМС України планується на 2024 р. Як зауважили міністр оборони України Олексій Резніков і командувач ВМСУ адмірал Олексій Неїжпапа, місцем базування корвету «Гетьман Іван Мазепа» стане український Севастополь. Однак, зараз, через війну та постійні обстріли Миколаєва, скоріш за все, умови контракту будуть переглянуті. І, як мінімум, перший корвет «Гетьман Мазепа», буде, найімовірніше, повністю збудований у Туреччині до повної готовності. Щодо будівництва інших корветів інформація уточнюється.

7 ЖОВТНЯ

12:35. За останні півтори доби Одесу й Одеську область, а також Миколаївську область постійно атакують російські дрони-камікадзе іранського виробництва. Так, у ніч з 5 на 6 жовтня було збито 9 таких безпілотників, з яких сім

над Миколаївською областю, а два — над Одеською. Потім у першій половині дня 6 жовтня збили ще три дрони над морем — вони летіли в бік Миколаївської області. А вже ввечері 6 жовтня під час чергової повітряної тривоги загалом над Україною зенітники знищили 5 дронів різного типу — три камікадзе над Одеською областю та по одному розвідувальному та ударному дроні над Миколаївською та іншими областями. Росіяни використовують такі дрони-камікадзе, які ефективні лише проти стаціонарних цілей і дуже легко знищуються зі звичайної зенітної артилерії та навіть із кулеметів через їх відносно низьку вартість та через вичерпання запасів ракет.

15:52. Уранці 7 жовтня оперативне з'єднання російських морських чолн у Чорному морі налічувало 12 бойових одиниць, серед яких були 5 ракетних кораблів — 3 надводні та 2 підводні човни з загальним залпом до 32 крилатих ракет «Калібр». Але вже опівдні 7 жовтня, за повідомленням Оперативного командування «Південь», росіяни залишили загальний склад з'єднання таким самим — 12 кораблів і катерів, але кількість ракетних кораблів зменшилася при цьому до 4. Це два надводні кораблі та два підводні човни з загальним залпом у 24 ракети «Калібр».

16:40. Кілійський суднобудівно-судноремонтний завод (КСБСРЗ), структурний підрозділ ПрАТ «Українське Дунайське пароплавство» (УДП), у січні-вересні 2022 року відремонтував 36 одиниць флоту. Про це повідомив в.о. генерального директора підприємства Дмитро Москаленко. За інформацією Дмитра Москаленка, нещодавно зійшов зі сліпу заводу теплохід «Механік Ян». У вересні вийшли з ремонту також баржі С-414, С-417, С-433, С-436, SLG-015. Наразі плановий ремонт на потужностях заводу проходять буксири-штовхач «Львів», «Звенигород», самохідне суховантажне судно «Дмитро Калінін», а також баржі DS-1847, DS-1626 та С-424, вихід яких з ремонту планується до кінця цього місяця. Керівник УДП також повідомив, що роботи виконуються і на ремонтній базі пароплавства в Ізмаїлі. Тут у вересні з ремонту вийшли теплоходи «Капітан Кюселінг», «Капітан Гайдай», «Механік Сушков», «Капітан Жидков», «Федор Рябінін», «Гагра», «Загірськ». Нині основні ремонтні роботи в Ізмаїлі ведуться на буксирах-штовхачах «Челябінськ», «Ігор Момот», «Зоряний», «Знам'янка» та самохідних суховантажних суднах «Капітан Ширков» «Капітан Антипов». Після завершення всіх необхідних робіт «Челябінськ» і «Ніколай Будніков» вирушать на завод до Кілії для виконання докового ремонту

8 ЖОВТНЯ

06:57. На залізничній гілці Кримського мосту потужна пожежа. Джерело: джерела УП, російське пропагандистське видання «РИА Новости» з посилання

ЛИСТОПАД 2022 РОКУ

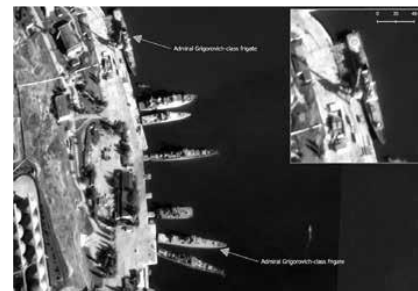

1 ЛИСТОПАДА

02:53. Сполучені Штати стежать за ситуацією із вибухами в акваторії окупованого Росією Севастополя. Джерело: високопоставлений представник Пентагону, цитує CNN. Пряма мова: **«За нашою оцінкою, там були вибухи, але я не буду ділитися оцінкою збитків, а також не надаватиму будь-яку іншу інформацію про те, що могло спричинити ці вибухи»**. Представник Пентагону додав, що Росія «продовжує наносити ракетні удари по інфраструктурі України, зокрема по її енергосистемі, що призвело до масштабних відключень електроенергії».

18:38. Україна, Туреччина й Організація Об'єднаних Націй вирішили призупинити дію «зернового коридору» в межах Чорноморської зернової ініціативи на середу, 2 листопада. Як повідомляє «Європейська правда», про це йдеться в заяві представництва ООН у Спільному координаційному центрі (СКЦ), поширеній у вівторок. «Делегації України, Туреччини й ООН у СКЦ домовилися не планувати будь-який рух суден у межах Чорноморської зернової ініціативи на 2 листопада», — йдеться в повідомленні, де наголошується, що призупинка є тимчасовою й екстреною. Там також зазначається, що протягом вівторка інспектори ООН і Туреччини здійснили 36 перевірок суден в українських портах, а звіти про них передали російській і українській делегаціям. Нагадаємо, після удару по кораблях Чорноморського флоту в окупованому Севастополі Росія заявила про призупинення своєї участі у зерновій ініціативі. В ООН після цього заявили, що домовленість усе одно залишається чинною, і інспектори організації продовжать перевірку суден.

2 ЛИСТОПАДА

Севастопольська бухта 01.11.2022 р.
Архів Defence Express

13:23. З'явилися перші супутникові знімки Севастопольської бухти після ймовірної атаки безпілотників на кораблі Чорноморського флоту РФ у тимчасово окупованому Криму 29 жовтня. Джерело: військовий портал «Мілітарний» із посиланням на OSINT-аналітика Benjamin Pittet. Деталі: знімки зроблені 1 листопада о 5:35 та об 11:06. Супутник зафіксував корабель класу «Адмірал Григорович» на буксирі. За 5 годин він опинився біля швартової стінки Стрілецької бухти в Севастополі. Як повідомляє Мілітарний, не виключено,

що фото зафіксувало переміщення фрегата «Адмірал Макаров». Характер імовірних пошкоджень від атаки дронами за світлинами встановити неможливо. **17:23.** Міністерство оборони і президент РФ Путін заявили, що Росія відновлює реалізацію «зернової угоди», призупиненої після вибухів у Севастополі. Джерело: російське пропагандистське видання «РИА Новости», «Європейська правда» з посиланням на агентство Bloomberg News. Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган заявив у Анкарі, що «зерновий коридор» для експорту українського продовольства запрацює з полудня 2 листопада, «як це було раніше». За його словами, міністр оборони (нападу — прим. автора) Росії Сергій Шойгу зателефонував своєму турецькому колезі, щоб повідомити про початок операцій.

20:00. Нова інформація. Пізніше ситуацію прокоментував президент РФ Путін. Він сказав, що відповідні «гарантії» російському міноборони передала Туреччина, а не Україна безпосередньо. І він особисто дав вказівки МО відновити участь в угоді. Водночас Путін наголосив, що «Росія залишає за собою право вийти з цих угод у тому разі, якщо ці гарантії з боку України будуть порушені». Він додав, що навіть якщо рашка вийде із зернової угоди, вона готова буде поставити «найбіднішим країнам» збіжжя замість України. Варто зазначити, що військові кораблі Росії — це легітимна ціль для українських військ, і навіть якщо атаку на Чорноморський флот РФ здійснили ЗСУ з боку України жодних порушень не було. А рашка просто, як і завжди, займається підміною понять.

3 ЛИСТОПАДА

16:00. Рашисти обстріляли ракетами орендований китайською корпорацією термінал у Миколаївському морському порту. Україна звернулася до Китаю з проханням посилити тиск на країну-агресора. Про це повідомив речник МЗС України Олег Ніколенко. **«Внаслідок обстрілу було знищено 17 тис. тонн соняшникової олії на суму 26 млн доларів. Ми постійно привертаємо увагу міжнародної спільноти до цілеспрямованого знищення РФ сільськогосподарських терміналів в Україні як частини стратегії Кремля із підризу глобальної продовольчої безпеки»,** — зазначив він. Інший термінал, яким володіє Китай, теж знаходиться під загрозою обстрілів. **«Обстріли по китайському терміналу в порту Миколаєва вкотре підтверджують важливість активізації зусиль з боку Пекіна задля припинення війни РФ проти України. Закликаємо китайську сторону вимагати від Москви негайного припинення атак по українській критичній інфраструктурі, аби захистити, зокрема і майно китайських підприємств»,** — додав Ніколенко.

Історія «невдалого» життя та смерті рашистського моряка Єгора Шкребця

20:56. У Севастополі суд визнав загиблими 17 моряків, які раніше вважалися зниклими внаслідок загибелі крейсера «Москва» у квітні 2022 року. Про це повідомляє «Агентство» із посиланням на дані суду. 16 справ було розглянуто влітку, ще одну — у вересні. Батько загиблого моряка Єгора Шкребця Дмитро Шкребець заявив «Агентству», що суди проходили за заявами батьків зниклих військовослужбовців, а їхні інтереси представляли військова прокуратура та командування військової частини. За словами Шкребця, ті моряки, рідні яких не звернулися до суду, «автоматично визнаються загиблими після шести місяців». Сам він розповідав, що отримав свідоцтво про смерть свого сина Єгора на початку серпня. Після загибелі крейсера в середині квітня Міноборони рашки заявило, що екіпаж був повністю евакуйований. Однак незабаром члени родин моряків (переважно строковиків) почали писати в соцмережах про зникнення чи загибель своїх рідних, котрі служили на кораблі. Точна кількість загиблих на «Москві» моряків досі невідома. Міноборони РФ визнало загибель лише однієї людини і 27 моряків оголосило зниклими безвісти. Раніше матерям зниклих безвісти моряків із корабля «Москва» пропонували добровільно визнати синів «померлими внаслідок катастрофи».

21:15. Третього листопада Костянтин Риженко, журналіст з Херсонщини, повідомив, що російські окупанти почали знищувати плавзасоби, пришвартовані біля одного з місцевих заводів. Інформацію оприлюднено у Telegram-каналі журналіста. Риженко опублікував кілька світлин, на яких видно старі судна, які в цілому можна було б використовувати для переправлення через Дніпро. Річкові судна пришвартовано в Херсоні. Але одна зі світлин засвідчує, як над місцем стоянки піднімається дим. Це — наслідок нищення окупантами кораблів, здатних перевозити вантажі через річку. РФ знищує річкові судна: дим від вибуху. Журналіст повідомив місце нищення суден: на пристані біля заводу ім. Куйбишева («Херсонський судноремонтний завод»). Зазначимо, місце нищення кораблів якраз на півдорозі між Антонівським мостом та селищем Гола

Пристань. Гола Пристань — це ще одне місце, яке окупанти використовують, щоб переправитися через Дніпро.

Підірвані окупантами річкові судна в Херсоні.
Архів порталу Український Південь

4 ЛИСТОПАДА

13:30. У мережі опублікували відео стрільби з українського середнього десантного корабля «Юрій Олефіренко» (борт. № L401) по наземних цілях рашиських окупантів. Про це повідомляє польська Defence 24. Екіпаж завдає ударів із 140 мм реактивної системи залпового вогню, дальність ураження якої складає до 9,8 км. 23 червня Президент України Володимир Зеленський своїм указом нагородив екіпаж корабля знаком «За мужність та відвагу». На той час було невідомо, за що саме моряки отримали нагороду. Тепер у мережі з'явилося відео, на якому, як стверджується, показано відмінну бойову роботу десантного корабля. У виданні припускають, що саме за це нагородили екіпаж. Примітно, що сам корабель був побудований 1971 року за проєктом 773 (клас Polnochny), на польській верфі в Гданьську яка зараз називається Remontowa Shipbuilding S. A. «СДК-137» перебував у складі 39-ї дивізії морських десантних сил з базуванням на Кримській ВМБ (Донузлав). Після поділу Чорноморського флоту з квітня 1994 року відійшов до України, де отримав назву U401 «Кіровоград». 2016 року перейменований на «Юрій Олефіренко», на честь Юрія Олефіренка, українського капітана I рангу, котрий загинув у січні 2015 року від мінометного обстрілу біля Маріуполя під час війни на сході України. Корабель і досі зберігає свою боєздатність. Відео показує залп із нього випущених 140 мм некерованих реактивних снарядів із установки WM-18A.

Середній десантний корабель «Юрій Олефіренко».
Архів Vms-ukraine.info

Довідка. Озброєння СДК має у своєму складі систему залпового вогню, що застосовується на цих кораблях, на основі пускових установок польського виробництва WM-18 з некерованими реактивними снарядами типу М-140Ф. Її характеристики: 2 пускові установки по 18 стволів у пакеті, максимальна дальність стрільби 9800 м, мінімальна — 1000 м, бойова частина НУРС — уламково-фугасна, масою 18,8 кг, маса ВР НУРС 4,2 кг, швидкість снаряда 400 м/с. Захист від надводного і повітряного противника забезпечувався двома 30 мм швидкострільними автоматами типу АК-230, які доповнюють дві чотирьохствольні пускові установки ПЗРК «Стріла-3». Артилерійську установку виготовила компанія Huta Stalowa Wola. Застосування артилерії проти рашистів свідчить про велику стійкість українських моряків, наголосили у виданні.

5 ЛИСТОПАДА

11:10. Іран визнав, що постачав безпілотники Росії. Іран постачав безпілотники

в Росію, але у невеликій кількості і за кілька місяців до початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Про це заявив очільник МЗС Ірану, пише AP.

11:40. Збройні сили України під час обстрілу баржевої переправи під Антонівським мостом, який стався 3 листопада, знищили буксир окупантів і частину особового складу. Про це у ранковому зведенні в суботу повідомив Генеральний штаб.

Уражена переправа поблизу Антонівки.
Архів Слово і Діло

ГРУДЕНЬ 2022 РОКУ

Мостоукладальна машина BIBER.
Архів MIL.IN.UA

Зенітна установка Gepard.
Архів MIL.IN.UA

19.44. Німеччина передасть Україні новий пакет військової допомоги. До нього ввійшли, зокрема, 7 зенітних установок Gepard та 8 надводних безпілотників. Про це повідомила пресслужба уряду Німеччини. Повний перелік допомоги, яку Німеччина готує для ЗСУ: 7 зенітних установок Gepard, 100 000 аптечок, 3 броньовані мостоукладальні машини BIBER, 8 надводних безпілотників, 12 прикордонних машин, 4 тис. спальних мішків, 30 автомобілів швидкої допомоги. Також Україні передадуть запчастини, які потрібні для ремонту гелікоптерів Mi-24. В німецькому уряді зазначили, що з міркувань безпеки не повідомлятимуть про способи і терміни доправлення озброєння.

2 ГРУДНЯ

05:46. Міністерство оборони США уклало контракт з корпорацією Lockheed Martin на виробництво додаткових ракетних систем залпового вогню HIMARS. Про це повідомляється на сайті Пентагону. У Штатах очікують пов-

номасштабне виготовлення систем, а також допоміжних послуг, які задовольняють нагальні потреби у підтримці армії та іноземних партнерів. Відомо, що сума угоди складає 430 млн 930 тис. 711 доларів. За попередніми даними, контракт має завершитися 31 грудня 2025 року. Втім, у Пентагоні не розкрили, яким саме союзникам планують передавати HIMARS. Нагадаємо, Пентагон надасть контракт американській компанії Raytheon Technologies на передові зенітно-ракетні системи NASAMS. Також США разом із союзниками працюють з країнами Близького Сходу для того, щоб перекинути декілька зенітно-ракетних комплексів NASAMS в Україну.

РСЗВ HIMARS.
Архів РБК-Україна

21:10. Країни G7, Австралія та Євросоюз поставили крапку в дискусії, яка тривала майже п'ять місяців: держави, що контролюють більшу частину глобальної економіки, домовилися про обмеження ціни на нафту з Росії на рівні \$ 60 за один барель. Поріг цін на російську нафту діятиме для третіх країн, самі ж учасники коаліції відмовились від її купівлі.

22:04. Повідомлення пресслужби ВМС у телеграм-каналі: «Командувач ВМС ЗС України віце-адмірал Олексій Неїжпапа провів чергову зустріч у режимі відеоконференції з командувачем 6-го флоту ВМС США віце-адміралом Томасом Іші. У ході розмови, командувач українських ВМС ознайомив іноземного колегу з успіхами та ходом ведення бойових дій проти російських окупантів та за поточною ситуацією, яка обумовлена незаконними діями рашки в Азово-Чорноморському регіоні. Також одними з ключових тем онлайн-конференції були розширення напрямків військового співробітництва та надання технічної допомоги українським ВМС для ефективного захисту країни з моря. На завершення, командувач 6-го флоту ВМС США відзначив високий рівень мотивації та готовності військових моряків України протистояти збройній агресії РФ», — ідеться в повідомленні.

Віце-адмірал Т. Іші.
Архів Vms-ukraine.info

3 ГРУДНЯ

07:10. В рамках української ініціативи Grain from Ukraine («Зерно з України») буде відправлено близько 60 суден із пшеницею та іншим гуманітарним продовольчим вантажем до країн Африки до кінця весни 2023 року. Про це у зверненні заявив Президент України Володимир Зеленський. За його словами, 2 грудня в порт Одеси зайшло вже третє судно в межах цієї ініціативи. Так, 25 тис. тонн гуманітарної пшениці буде відправлено в Сомалі. **«Друге судно завершує завантаження в порту «Чорноморськ» і прямуватиме до Ефіопії. На його борту — 30 тис. тонн пшениці. Також в Ефіопію прямує перше судно за програмою — «Зерно з України». А загалом до кінця весни відправимо близько 60 суден з таким гуманітарним вантажем»,** — сказав Президент.

09:54. Недоморяки ЧФ вивели на бойове чергування у Чорне море 18 кораблів. Про це в етері національного марафону розповіла керівниця об'єднаного пресцентру Сил оборони та охорони «Південь» Наталія Гуменюк. Серед кораблів — чотири ракетноносії, два з яких — підводні човни, що мають на борту 24 ракети типу «Калібр». «Усі кораблі намагаються вивести з бази, адже це може бути небезпечно і з позиції шторму, і взагалі в їх розумінні», — розповіла Наталія Гуменюк.

10:35. У Херсоні 3-5 грудня ми зняли заборону на перетин річки Дніпро на ділянці Річковий вокзал у світлий час доби. Це робиться для того, аби люди, які знаходяться на дачах на лівому березі Дніпра, могли евакуюватися до Херсона, повідомив голова ОВА Ярослав Янушевич.

20:10. На лівому березі Херсонщини з'явився український прапор. Відео опублікував добровольчий загін аеророзвідки «Карлсон». **«Цей прапор підняли бійці спецпідрозділу «Карлсон» — це стане плацдармом для деокупації лівого берега Херсонщини! Операція завершилась успіхом, і все завдяки точним**

координаційним і наступальним навичкам хлопців», — ідеться у повідомленні.

21:22. Іспанія передала Україні першу партію систем ППО Hawk. Це американська модель, що на озброєнні з 1970-х років. Згодом її замінили сучаснішими системами ППО на кшталт Patriot. Утім, Hawk допоможе Україні оборонятися: система була осучаснена, і країни-партнери мають її у достатній кількості, каже речник Повітряних

Система ППО Hawk. Архів АрміяInform

сил України Юрій Ігнат. Окрім систем ППО Hawk, Іспанія бажає надати Україні ще батарею зенітно-ракетного комплексу **Aspide**, протитанкові ракетні комплекси, гармати, снаряди до них та інше військове спорядження, повідомив очільник МЗС Кулеба. Також Іспанія навчатиме українських військовиків.

21:36. Головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний під час телефонного спілкування з Головою об'єднаного комітету начальників штабів США генералом Марком Міллі поділився оцінками ситуації на фронті та безпекових ризиків, які несуть масовані ракетні удари Росії. **«Провів телефонну розмову з Головою об'єднаного комітету начальників штабів США генералом Марком Міллі. Подякував за значні зусилля, які генерал Міллі особисто, міністр оборони Остін та президент Байден докладають для забезпечення потреб Сил оборони України у відсічі російської повномасштабної агресії. Поділився оцінками ситуації на фронті та безпекових ризиків, що їх несуть масовані ракетні удари Росії»**, — повідомив Головнокомандувач ЗСУ.

4 ГРУДНЯ

02:40. Сьогодні вночі відбувся мінометний обстріл по акваторії Очаківської громади. Минулої доби ворожих обстрілів зазнав один із населених пунктів Куцурубської громади.

09:53. Херсонці можуть до 5 грудня евакуюватися на власних плавзасобах — ОВА. Про це повідомив голова Херсонської ОВА Ярослав Янушевич. **«У світлий час доби до 5 грудня включно продовжує діяти дозвіл на перетин річки Дніпро на ділянці Річковий вокзал, щоб дістатися до Херсона. Це зроблено, аби херсонці на власних плавзасобах могли евакуюватися з дач, які знаходяться на лівому березі Дніпра, до нашого звільненого міста»**, — зазначив Янушевич.

10:30. Протягом доби 3 грудня українські підрозділи у складі ВМСУ знищили 18 російських військових. Про це повідомляє командування ВМС Збройних сил України.

14:30. На Одещині знищили якірну міну. До узбережжя Одещини штормом укотре винесло якірну міну, яку знищили фахівці Сил оборони. Про це повідомили в ОК «Південь». У повідомленні також наголосили, що морське узбережжя залишається лінією оборони, а штормова погода може сприяти винесенню до берега якірних мін. Тому активних відвідувачів прибережних територій попросили зважати на безпеку під час планування свого дозвілля.

16:20. Російські війська атакують ЗСУ забороненими хлорпікриновими гранатами. Про це повідомляють Військово-Морські Сили. «Держава-терорист використовує заборонену хімічну зброю — аерозольні гранати К-51. Хлор-

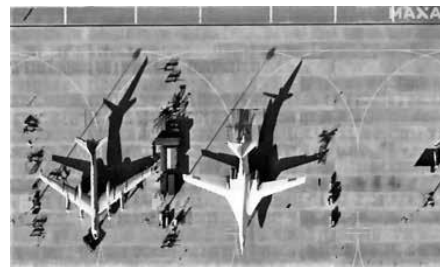

Аерозольні гранати К-51.
Фото з відкритих джерел

пікринові гранати з дронів окупанти скидають на наших захисників на сході. Щоб уберегтися від сильної подразнювальної дії заборонених боеприпасів, морські піхотинці утримували свої позиції у засобах хімічного захисту», — ідеться в повідомленні.

21:10. Від початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну станом на 4 грудня Управління Верховного комісара ООН з прав людини зафіксувало 17 181 жертву серед цивільного населення, з них — 6702 загиблих і 10 479 поранених. Як повідомляв Укрінформ, за даними Уповноваженого ВР з прав людини Дмитра Лубінця, через повномасштабну війну московії проти України у нашій державі безвісти зникло 15 тисяч людей.

5 ГРУДНЯ

Авіабаза «Енгельс».
Архів порталу LIGA.net

07:00. Уранці в понеділок, 5 грудня, повідомлялось про атаку безпілотною на авіабазу «Енгельс-1» у Саратовській області Росії. Пошкоджено два літаки, двоє військовослужбовців зазнали поранень. Губернатор Саратовської області Роман Бусаргін заявив, що «інформацію про події на військових об'єктах» у районі Енгельса перевіряють силові структури. У ЗСУ прокоментували вибухи на аеродромах у Рязані та Енгельсі. Аеродром «Енгельс» (сама назва смердить радянщиною — прим. автора) розташований на відстані 750 км від кордону з Україною. Також уранці 5 грудня на аеродромі «Дягілево» під Рязанню вибухнув бензовоз. Після вибуху почалася пожежа. За попередніми даними, є загиблі та поранені. Також отримав пошкодження один із літаків (процес пішов, адже до Москви 500 км — прим. автора).

08:45. Унаслідок війни в Україні загинуло 443 дитини — ОГП. Станом на ранок 5 грудня щонайменше 1295 дітей постраждали в Україні внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації. Про це повідомили в Офісі

ДОДАТКИ

Таблиця 1

© Чудновець О.М, Сенько П.І., 2022

**ВТРАТИ ЧОРНОМОРСЬКОГО ФЛОТУ РОСІЇ СТАНОМ
З 24 ЛЮТОГО ПО 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ**

н/п	Тип/назва судна	Статус	Локація	Дата події	Додаткова інформація
1.	Десантно-штурмовий катер	Знищено	В районі Коблево	25 лютого 2022	Вогневе ураження ЗСУ
2.	Десантно-штурмовий катер	Знищено	В районі о. Зміїний	25 лютого 2022	Вогневе ураження ЗСУ
3.	Десантно-штурмовий катер	Знищено	Поблизу Одеси	2 березня 2022	Уражений береговою артилерією ВМС ЗСУ
4.	Малий ракетний корабель на повітряній подушці «Самум» проекту 1239, або прикордонний патрульний корабель проекту 22460 (тип «Охотник»)	Пошкоджено	Поблизу Одеси	7 березня 2022	Уражено береговою реактивною системою залпового вогню «Град»
5.	Патрульний катер проекту 03160 «Раптор»	Виведено з ладу	В акваторії Маріуполя, Україна	21 березня 2022	Уражено пострілом ПТРК полку «Азов» НГУ
6.	Великий десантний корабель «Саратов» проекту 1171 (тип Alligator)	Потоплено	Порт Бердянськ, Україна	24 березня 2022	Уражений ракетою ТРК «Точка-У». Офіційно підтверджено загибель 2 осіб. Скільки всього загинуло членів екіпажів та морпіхів на трьох російських кораблях, до цього часу не відомо.
7.	Великий десантний корабель «Новочеркасс» проекту 775 (тип Ropucha-I)	Пошкоджено	Порт Бердянськ, Україна	24 березня 2022	Внаслідок вибуху ракети ТРК «Точка-У». Відомо про 4 загиблих членів екіпажу
8.	Великий десантний корабель «Цезарь Куников» проекту 775/II (тип Ropucha-I)	Пошкоджено	Порт Бердянськ, Україна	24 березня 2022	Внаслідок вибуху ракети ТРК «Точка-У». Відомо про загибель командира корабля

9.	Десантно-штурмовий катер	Знищено	В районі Одеси	25 березня 2022	При спробі висадки ДРГ на узбережжя Одеської області
10.	Десантно-штурмовий катер	Знищено	В районі Одеси	25 березня 2022	При спробі висадки ДРГ на узбережжя Одеської області
11.	Сторожовий корабель/фрегат «Адмирал Эссен» проекту 11356Р (тип «Адмирал Григорович»)	Пошкоджено	В районі о. Зміїний	4 квітня 2022	Виявлений БПЛА Bayraktar TB2A і наведено ракети БРК «Нептун»
12.	Ракетний крейсер «Москва» проекту 1164 (тип «Атлант»)	Потоплено	В районі о. Зміїний	13 квітня 2022	Флагман ЧФ РФ. Уражено двома ракетами БРК «Нептун». Загибло не менше 500 осіб (команда, похідний штаб і морпіхи)
13.	Патрульний катер проекту 03160 «Раптор»	Виведено з ладу	В районі о. Зміїний	2 травня 2022	О 4:38 ранку за київським часом уражений боєприпасом з дрону Bayraktar TB2 у лівий борт
14.	Транспортно-десантний катер «Д-310» проекту 02510 БК-16	Виведено з ладу, відновленню не підлягає	В районі о. Зміїний	2 травня 2022	О 4:51 ранку за київським часом уражено боєприпасом з дрону Bayraktar TB2. У момент влучання катер був на ходу
15.	Сторожовий корабель/фрегат «Адмирал Макаров» проекту 11356Р (тип «Адмирал Григорович»)	Пошкоджено	В районі о. Зміїний	5 травня 2022	Новий флагман ЧФ РФ. Атакований ракетою БРК «Нептун», яка була перехоплена засобами ППО, але її уламки спричинили пожежу в носовій частині корабля
16.	Десантний катер «Д-107» проекту 11770 (тип «Серна»)	Потоплений	В районі о. Зміїний	7 травня 2022	Уражено боєприпасом з дрону Bayraktar. На катері відбулося два вибухи (один з них у рубці) з наступною пожежею. Загибло 2 особи
17.	Патрульний катер проекту 03160 «Раптор»	Знищено	В районі о. Зміїний	7 травня 2022	Уражено на ходу боєприпасом з дрону Bayraktar TB2 в лівий борт
18.	Патрульний катер «П-281» проекту 03160 «Раптор»	Виведено з ладу	В районі о. Зміїний	7 травня 2022	Уражено на ходу боєприпасом з дрону Bayraktar TB2 з влучанням у правий борт. Загинув командир катера

ДЖЕРЕЛА

1. Жирохов М. Війна на морі. Україна, лютий–липень 2022. – Чернігів: Княжий Вал. 2022. – 94 с.
2. Кораблі та судна Військово-Морських Сил України: короткий довідник / В. П. Заблоцький, В. В. Костриченко. – Донецьк: [Український культурологічний центр], 1998. – 40 с. : іл.
3. Паламарчук М. Військово-морська міць та її межі. – Наш Формат. 2019. – 200 с.
4. Розподіл кораблів, військової техніки та озброєння ЧФ СРСР, а також рух корабельного складу ВМСУ – звіт ТСК від 15 червня 2020.
5. Архів громадської організації «Київське військово-історичне товариство».
6. *Defense Express* – українська інформаційно-консалтингова компанія.
7. *АрміяInform* – інформаційне агентство Міністерства оборони України.
8. Генеральний штаб Збройних сил України <https://www.facebook.com/GeneralStaff.ua>.
9. Кабінет Міністрів України <https://www.facebook.com/KabminUA>.
10. Міністерство оборони України <https://www.facebook.com/MinistryofDefence.UA>.
11. Міністерство внутрішніх справ <https://www.facebook.com/mvs.gov.ua>.
12. Національна поліція України <https://www.facebook.com/UA.National.Police>.
13. Державна служба надзвичайних ситуацій (ДСНС) <https://www.facebook.com/MNS.GOV.UA>.
14. Державна прикордонна служба України <https://www.facebook.com/DPSUkraine>.
15. Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки.
16. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України <https://www.facebook.com/dsszzi>.
17. Сухопутні війська ЗС України <https://www.facebook.com/UkrainianLandForces>.
18. Військово-Морські Сили ЗСУ <https://www.facebook.com/navy.mil.gov.ua>.
19. Територіальна оборона ЗСУ. <https://www.facebook.com/TerritorialDefenseForc>.
20. Укрзалізниця <https://t.me/UkrzallInfo>.
21. Міністерство інфраструктури України <https://t.me/miUkraine>.
22. Інтернет-ресурси.
23. Українські мережеві ЗМІ.
24. Українське ефірне мовлення.

ЗМІСТ

Військова агресія Російської Федерації. Початок	3
Хроніка збройного вторгнення в Азовській і Чорноморській операційних зонах, рік 2022	9
Лютий	11
Березень	25
Квітень	57
Травень	89
Червень	125
Липень	161
Серпень	199
Вересень	233
Жовтень	263
Листопад	297
Грудень	345
Сили сторін на початок повномасштабного вторгнення в Україну станом на 24 лютого 2022 року	385
Чорноморський флот ВМФ Російської Федерації	386
Військово-Морські Сили Збройних сил України	411
Додатки	429
Джерела	438